

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ing. Viery Horčicové a soudců JUDr. Jaromíra Klepše a JUDr. Vladimíra Gabriela Navrátila v právní věci

žalobkyně: EUROVIA CS, a.s., IČO: 45274924
se sídlem Národní 138/10, Praha 1
zastoupená Mgr. Radkem Pokorným, advokátem
se sídlem Klimentská 1216/46, Praha 1

proti

žalovanému: Ředitelství silnic a dálnic ČR
se sídlem Na Pankráci 546/56, Praha 4
zastoupený JUDr. Karlem Muzikářem, advokátem
se sídlem Křižovnické náměstí 193/2, Praha 1

za účasti: Prof. Ing. J. K., CSc.,
X

v řízení o žalobě proti rozhodnutí generálního ředitele Ředitelství silnic a dálnic ze dne 12. 10. 2016, č. j. 20616/2016-10300

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žalobkyně **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému se náhrada nákladů řízení **nepřiznává**.

Shodu s prvopisem potvrzuje: X

IV. Osoba zúčastněná na řízení **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět sporu

1. Žalobkyně se u Městského soudu v Praze (dále jen „*městský soud*“) domáhá přezkumu rozhodnutí generálního ředitele Ředitelství silnic a dálnic (dále jen „*generální ředitel*“) ze dne 12. 10. 2016, č. j. 20616/2016-10300 (dále jen „*napadené rozhodnutí*“), kterým generální ředitel zamítl odvolání žalobkyně proti rozhodnutí Ředitelství silnic a dálnic, vedoucího samostatného oddělení komunikace ze dne 2. 8. 2016, č. j. 18956/2016-10300 (dále jen „*prvostupňové rozhodnutí*“) a toto rozhodnutí potvrdil.
2. Prvostupňovým rozhodnutím žalovaný rozhodl o žádosti žalobkyně o poskytnutí informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, v rozhodném znění (dále jen „*InfZ*“) tak, že ji částečně odmítl a ve zbytku vyhověl. Žádost se týkala činnosti a odměňování prof. K. u žalovaného a byla odmítnuta v tom rozsahu, ve kterém se žalobkyně domáhala poskytnutí informací o „*výši jednotlivých ročních finančních plnění, které za uvedené činnosti Ing. K. obdržel, rozdělené do částek obdržených za jeden kalendářní rok*“. Městský soud pro úplnost podotýká, že požadovaná informace nebyla nijak časově vymezena - dle písm. a) žádosti žalobkyně žádala toliko o poskytnutí „*veškerých smluv a dohod uzavřených mezi Ředitelstvím silnic a dálnic ČR a Ing. J. K., CSc., které jsou aktuálně platné a účinné nebo byly platné a účinné v minulosti*“.

II. Napadené rozhodnutí

3. Generální ředitel v odůvodnění napadeného rozhodnutí nejprve shrnul dosavadní průběh řízení a obsah odvolání žalobkyně. Generální ředitel je názoru, že prof. K. nepatří mezi zaměstnance, ohledně kterých jsou vždy poskytovány údaje o výši platu ve smyslu rozsudku rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 10. 2014, 8 As 55/2012 - 62, č. 3155/2015 Sb. NSS, www.nssoud.cz (dále jen „*rozsudek sp.zn. 8 As 55/2012*“). Z bodu 97 tohoto rozsudku vyplývá, že se nelze omezit na posouzení podle formálního označení osobou zastávané funkce či vykonávané činnosti (např. jako poradce či osobního asistenta osoby v řídicí pozici), ale je třeba posoudit, zda tato osoba skutečně má faktický vliv na činnost povinného subjektu. Za určující generální ředitel považoval, že technická rada je kolektivním orgánem, prof. K. je pouze jedním z jejích patnácti členů, stanoviska technické rady jsou většinovým názorem a výsledkem kolektivní vůle, nikoli vůle prof. K., jsou zcela nezávazná, neurčují ani nepředjímají rozhodnutí generálního ředitele, a ve výsledku je tak vyloučeno, aby prof. K. mohl z pozice člena technické rady jakkoliv fakticky ovlivňovat činnost žalovaného. Generální ředitel doplnil, že prof. K. nespadá ani do některé z dalších kategorií zaměstnanců podle bodu 97 rozsudku sp. zn. 8 As 55/2012, ohledně kterých by měly být poskytovány informace o výši platu bez dalšího.
4. Generální ředitel měl za to, že ani další činnosti, vykonávané prof. K. pro žalovaného na základě dohod o provedení práce či pracovní činnosti, nemohly mít významný vliv na způsob, jakým žalovaný vykonává zákonem svěřenou působnost. Generální ředitel zdůraznil, že prof. K. se vyjadřoval jen k úzce specializovaným odborným otázkám pouze tehdy, pokud jej k tomu žalovaný výslovně vyzval, nikoliv pravidelně či kontinuálně. I

Shodu s prvopisem potvrzuje: X

proto nebyla nikdy uzavřena pracovní smlouva, z čehož bylo podle generálního ředitele zřejmé, že činnosti prof. K. nemohly mít ze své povahy pro žalovaného takový význam, jak tvrdí žalobkyně. Z bodu 98 rozsudku sp. zn. 8 As 55/2012 generální ředitel dovodil, že není vyloučeno, aby do skupiny osob, u nichž lze odepřít poskytnutí informace o platech, mohly patřit i osoby vykonávající činnost jinou než pomocné či servisní povahy, pokud se budou na vlastní činnosti povinného subjektu podílet jen nevýznamně.

5. Generální ředitel neshledal důvod k pochybnostem o tom, že by veřejné prostředky na odměnu prof. K. nebyly vynaloženy hospodárně. Shledal také, že v prvostupňovém rozhodnutí byla dostatečně odůvodněna absence dokumentů tvořících výstup činností vykonávaných prof. K., tj. se jednalo o osobní podkladové materiály, které sloužily jako příprava pro účast prof. K. na jednání technické rady nebo pro vyjádření k odborným otázkám.
6. Generální ředitel uvedl, že z rozsudku sp. zn. 8 As 55/2012 a navazujícího rozsudku NSS ze dne 17. 12. 2014, č. j. 1 As 189/2014 – 50 vyplývá povinnost přihlídnout k vyjádření osob, které by mohly být poskytnutím informace dotčeny na svých právech, a vyvodit z něj důsledky pro další postup. Prof. K. nesouhlasil s poskytnutím informace, protože žalobkyně v jiném sporu zpochybňuje nepodjatost prof. K., jím podané znalecké posudky a snižuje jeho odbornou erudici, přičemž požadované informace by k tomu účelu mohla zneužít. S ohledem na to generální ředitel uzavřel, že poskytnutí požadované informace by bylo ve smyslu bodu 91 rozsudku sp. zn. 8 As 55/2012 v rozporu s obecnou zásadou zákazu zneužití práva.

III. Žaloba a následná vyjádření k žalobě

7. Žalobkyně uvedla, že dne 1. 7. 2016 podala žalovanému, který je příspěvkovou organizací založenou Ministerstvem dopravy České republiky a povinným subjektem podle ustanovení § 2 InfZ, žádost o poskytnutí informací ve smyslu InfZ. Prvostupňovým rozhodnutím žalovaný žádost žalobkyně částečně odmítl, a to v rozsahu, ve kterém se žalobkyně domáhala poskytnutí informací o „*výši jednotlivých ročních finančních plnění, které za uvedené činnosti Ing. K. obdržel, rozdělené do částek obdržených za jeden kalendářní rok*“. Rovněž v poskytnutých dokumentech žalovaný začernil veškeré informace o výši částek, které byly či měly být vyplaceny prof. K.. Žalobkyně následně (neúspěšně) podala odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí a stížnost na postup žalovaného při vyřizování žádosti žalobkyně.
8. Žalobkyně nesouhlasila s důvody pro odmítnutí poskytnutí informace. Žalobkyně má za to, že žalovaný na věc nesprávně aplikoval závěry rozsudku sp. zn. 8 As 55/2012, protože informace o platech zaměstnanců placených z veřejných prostředků se zásadně poskytují a jen výjimečně se neposkytují. Výjimky je podle názoru žalobkyně třeba vykládat restriktivně a osobou, která se na činnosti povinné osoby podílí nevýznamným způsobem, je třeba rozumět jen minimální okruh osob působících u povinné osoby. Žalobkyně poukázala na to, že i podle generálního ředitele se zásadně jedná o osoby vykonávající u povinného subjektu pouze činnosti pomocné nebo servisní povahy (např. údržba, úklid, závodní stravování).

9. Žalobkyně konkrétně měla za to, že prof. K. měl významný vliv na formování obsahu činností žalovaného. Poukázala na to, že se prof. K. dle zpřístupněných dohod podílel např. na formování strategií a politik činnosti žalovaného nebo posuzoval rozhodující dokumenty žalovaného. Z rozsudku sp. zn. 8 As 55/2012 vyplývá podle žalobkyně povinným subjektům povinnost zveřejnit odměny „zaměstnanců majících faktický vliv na činnost povinného subjektu (např. poradci, osobní asistenti osob v řídicích nebo jiných důležitých pozicích)“, přičemž prof. K. coby člen technické rady byl nepochybně poradcem povinného subjektu, a to osoby v řídicí pozici. Žalobkyně poukázala na to, že podle dohody o provedení práce z 31. 12. 2015 bylo pracovní náplní prof. K. navíc „posuzování úkonů a postupů ŘSD v oblasti zajišťování jednotné technické politiky ŘSD, předkládání iniciativních návrhů ke zkvalitnění činnosti ŘSD“ nebo „posuzování rozhodujících dokumentů ŘSD a vydávání stanovisek k nim“. Obdobně vymezená pracovní náplň pak byla uvedena i v dohodách ze dne 31. 3. 2015 a 24. 6. 2013.
10. I pro případ, že by prof. K. byl osobou s nevýznamným vlivem, musel by žalovaný podle názoru žalobkyně na základě rozsudku sp. zn. 8 As 55/2012 informace poskytnout, protože existují pochybnosti o tom, že veřejné prostředky jsou na jeho plat vynakládány neehospodárně. Žalovaný totiž v prvostupňovém rozhodnutí uvedl, že nemá k dispozici žádné dokumenty, které by byly výstupem činností prof. K., a to navzdory nasmlouvaným téměř tisícům hodinám práce prof. K. a smluvené náplni práce, u které lze za normálních okolností očekávat výstupy v podobě dokumentů. Podle žalobkyně proto nelze vyloučit existenci konkrétních pochybností o tom, zda práci, k jejímuž provedení se prof. K. zavázal, také skutečně vykonal. Žalovaný tuto skutečnost v prvostupňovém rozhodnutí vysvětlil tím, že se jednalo o osobní podkladové materiály prof. K., s čímž se generální ředitel v napadeném rozhodnutí spokojil. Podle poskytnutých příkazů k výplatě z dohody o provedení práce prof. K. pracoval na odborných posudcích a inspekčních zprávách, které nemohou být podle žalobkyně poskytnuty výlučně v ústní podobě.
11. Žalobkyně dále odmítla, že by cílem její žádosti bylo zneužití práva. Odkaz generálního ředitele na bod 120 rozsudku sp. zn. 8 As 55/2012 nebyl přiléhavý kvůli zcela odlišným skutkovým okolnostem a snaha žalobkyně o získání informací byla motivována prokázáním pochybností o nepodjatosti prof. K..
12. Žalobkyně navrhla, aby městský soud rozsudkem zrušil napadené i prvostupňové rozhodnutí a uložil žalovanému povinnost poskytnout do 15 dnů od právní moci rozsudku žalobkyni informace o výši jednotlivých ročních finančních plnění, rozdělených do částek obdržených za jeden kalendářní rok, které prof. K. obdržel za činnosti, jež vykonával pro žalovaného na základě veškerých smluv a dohod uzavřených se žalovaným, které byly platné a účinné před 1. 7. 2016 nebo v době 1. 7. 2016.

IV. Vyjádření žalovaného k žalobě

13. Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl, že s ohledem na bod 97 rozsudku sp. zn. 8 As 55/2012 se nelze omezit na posouzení podle formálního označení osobou zastávané funkce či vykonávané činnosti, příp. označení orgánu, jehož je tato osoba členem, ale je třeba posoudit, zda tato osoba má faktický vliv na činnost povinného subjektu. Technická rada stojí podle žalovaného mimo jeho strukturu a odlišuje se složením i zaměřením. Členy jsou

přední osobnosti z oboru pozemní komunikace a dopravy, které působí v akademické oblasti, výzkumu či praxi, a z toho vyplývá i obsah činnosti technické rady, která je především teoretická či vědecká. Podle žalovaného tedy nejde o poradní orgán s jakýmkoliv faktickým vlivem na utváření konkrétních rozhodnutí generálního ředitele, ale o vědeckou platformu, která se převážně v odborně-teoretické rovině zabývá otázkami z oboru pozemní komunikace a dopravy. Technická rada je kolektivním orgánem, prof. K. je jedním z jejích patnácti členů, podle statutu technické rady jsou její stanoviska výsledkem kolektivní vůle, představují většinový názor členů, nikoli pouze vůli prof. K., stanoviska jsou nezávazná, neurčují a ani nepředjímají postup generálního ředitele v konkrétní záležitosti. Podle žalovaného bylo proto vyloučeno, aby prof. K. mohl jakkoliv ovlivňovat činnost žalovaného z pozice člena technické rady, a proto nepatří mezi zaměstnance s faktickým vlivem na činnost povinného subjektu. Prof. K. pak podle žalovaného nespadá ani do některé z dalších kategorií zaměstnanců definovaných v bodu 98 rozsudku sp. zn. 8 As 55/2012.

14. Ani další činnosti prof. K. na základě dohod o provedení práce či pracovní činnosti nemají podle žalovaného významnější vliv na činnost žalovaného, protože v rámci nich se prof. K. vyjadřuje k úzce specializovaným odborným otázkám, když je k tomu žalovaným vyzván, nikoliv pravidelně či kontinuálně, a proto nebyla ani uzavřena pracovní smlouva, z čehož je patrné, že činnost prof. K. nemůže mít ze své povahy pro žalovaného zásadnější význam. Z bodu 98 rozsudku sp. zn. 8 As 55/2012 podle žalovaného vyplývá, že není vyloučeno, aby do skupiny osob, u nichž lze odepřít poskytnutí informace o platech, mohly patřit i osoby vykonávající činnost jinou než pomocné či servisní povahy, pokud se budou na vlastní činnosti povinného subjektu podílet jen nevýznamně.
15. Žalovaný uvedl, že charakter činností prof. K. pro žalovaného je pouze doplňkový či občasný, z čehož je zřejmé, že jejím výsledkem nemohou být a nejsou samostatné dokumenty (např. odborné zprávy), které by žalovaný archivoval. Písemné výstupy činnosti prof. K. měly povahu jeho osobních podkladů pro účast na jednání technické rady či vyjádření k odborným otázkám, případně dílčích poznámek k dokumentům vypracovaným jinými odborníky, což se týká i inspekčních zpráv a odborných posudků zmiňovaných v příkazech k výplatě podle dohod za roky 2015-2016. Předmětem činnosti prof. K. bylo podle žalovaného pouze poskytování ústních konzultací či příprava stručných interních písemných poznámek k inspekčním zprávám či odborným posudkům jiných osob a ty tedy nejsou výstupem činnosti prof. K.. Podle názoru žalovaného nebyly důvody k pochybnostem o tom, že veřejné prostředky na odměnu pro prof. K. byly vynaloženy nehospodárně.
16. Žalovaný doplnil, že z rozsudku sp. zn. 8 As 55/2012 a navazujícího rozsudku NSS ze dne 17. 12. 2014, č. j. 1 As 189/2014 – 50, vyplývá povinnost přihlídnout k vyjádření osob, které by mohly být poskytnutím informace dotčeny na svých právech, a vyvodit z něj důsledky pro další postup. Prof. K. nesouhlasil s poskytnutím informace o odměnách, protože žalobkyně v jiných sporech zpochybňuje jeho nepodjatost, jím podané znalecké posudky a snižuje jeho odbornou erudici, přičemž žalobkyně by mohla požadované informace k tomu účelu zneužít. Žalovaný upřesnil, že jinými spory jsou myšleny spory zahájené v listopadu a prosinci 2012 na základě žalob podaných žalovaným proti zhotovitelům určitých staveb dálnice D47, včetně žalobkyně, kterými se žalovaný domáhá

odstranění vad (konkrétně jde o tři řízení u Rozhodčího soudu při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky a jedno řízení u Obvodního soudu pro Prahu 1), v nichž žalovaný předložil k důkazu znalecké posudky, na jejichž vypracování se podílel i prof. K.. Žalobkyně (další zhotovitelé) vznesla v těchto řízeních námitky podjatosti, které odůvodnila mj. údajnou závislostí prof. K. na žalovaném, která měla vyplývat z toho, že prof. K. vykonává pro žalovaného práci na základě dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr. V řízení u Obvodního soudu pro Prahu 1 byly tyto námitky podle žalovaného vyvráceny, a i přesto žalobkyně a další zhotovitelé pokračují ve vznášení tvrzení o závislosti prof. K. na žalovaném v rámci rozhodčích řízení.

17. Žalovaný měl tedy za to, že se žalobkyně a další zhotovitelé pokouší napadat vědeckou autoritu prof. K. a hodnotu jím zpracovaných znaleckých posudků, k čemuž již zneužili i dokumenty získané na základě žádosti o informace. S ohledem na to žalovaný uzavřel, že poskytnutí požadované informace by bylo ve smyslu bodu 91 rozsudku sp. zn. 8 As 55/2012 v rozporu se zásadou zákazu zneužití práva.

V. Další vyjádření účastníků řízení

Replika žalobkyně ze dne 3. 4. 2017

18. Žalobkyně v replice ze dne 3. 4. 2017 uvedla, že žalovaný zkresluje postavení prof. K. coby významného zaměstnance žalovaného. Žalobkyně doplnila, že prof. K. byl žalovaným ustanoven i do pozice člena komise pro posuzování poruch cementobetonových vozovek, člena poroty pro výběrové řízení soutěže na opravu dálnice D47, a to v sekci závislé na žalovaném, poradce jiného zaměstnance žalovaného, Ing. P., které poskytoval rady ohledně dálnice D47. Žalobkyně měla za to, že technická rada s ohledem na její statut nestojí zcela mimo strukturu žalovaného a její činnost nemá především teoretickou či vědeckou povahu, protože prof. K. při výslechu v rámci jednoho z rozhodčích řízení uvedl, že technické radě jsou k diskuzi a k vyjádření předkládány otázky koncepční, strategické i provozní, což odpovídá i obsahu statutu. Technická rada tak sice nemá pravomoc vstupovat jménem žalovaného do právních vztahů, ale přímo ovlivňuje další směřování žalovaného. Generální ředitel podle názoru žalobkyně očekává stanoviska technické rady a pracuje s nimi, přičemž kdyby tomu tak nebylo, bylo by třeba vyřešit otázku hospodárnosti odměňování členů technické rady. Podle žalobkyně tudíž není pravdou, že stanoviska technické rady jsou nezávazná a neurčují další směřování žalovaného. Členství v technické radě není bezvýznamnou záležitostí, ale zásadní pracovněprávní pozicí v orgánu důležitém pro žalovaného, který ovlivňuje jeho další postupy v konkrétní záležitosti.
19. Prof. K. byl podle žalobkyně členem poroty pro výběrové řízení soutěže na opravu dálnice D47, tato porota hodnotila soutěžní návrhy a její hodnocení poté žalovaný převzal do rozhodnutí o výběru nejvhodnějšího návrhu, tj. porota ovlivňovala další činnost žalovaného. Žalovaný podle žalobkyně jmenoval prof. K. coby závislého člena, což prof. K. při výslechu vysvětlil tak, že: „protože jsme byli najmenovaní členové technické rady a ti jsou v řadách ŘSD, nejsou nezávislí“.
20. Žalobkyně je názoru, že prof. K. spolupracuje se žalovaným na pravidelné bázi, a to přinejmenším posledních pět let, členem technické rady je od roku 2012, množství

Shodu s prvopisem potvrzuje: X

pracovněprávních dokumentů také svědčí proti nahodilosti a při výslechu prof. K. uvedl, že byl poradcem zaměstnankyně žalovaného ing. P., ředitelky kvality staveb ŘSD, od roku 2012 a že na základě jejích otázek, zda umí roztrždit předložený materiál na vysokopecní a ocelářenskou strusku, získal zakázku na zpracování znaleckých posudků, které poté i zpracoval. Tyto skutečnosti podle žalobkyně svědčí o provázanosti prof. K. a žalovaného, vlivu prof. K. a vzbuzují i důvodné pochybnosti o hospodárnosti využívání finančních prostředků. Prof. K. je tak podle žalobkyně nejen zaměstnancem žalovaného, vykonávajícím pro něj soustavnou činnost, ale zpracovává pro žalovaného i znalecké posudky, odborné zprávy apod. a žalovaný si dokonce najímá společnost, ve které drží prof. K. podíl, aby pro žalovaného zpracovala další zakázky.

21. Žalobkyně dále namítla, že žalovaný dezinterpretoval závěry rozsudku sp. zn. 8 As 55/2012. Z něj podle žalobkyně vyplývá, že informace o odměnách se zásadně poskytují a že pro neposkytnutí musí být současně splněny dvě podmínky. První podmínkou je, že se osoba, o jejíž odměnu se jedná, podílí na činnosti povinného subjektu **a)** jen nepřímo, anebo **b)** jen nevýznamným způsobem. Podle bodu 97 rozsudku sp. zn. 8 As 55/2012 je pak třeba poskytnout informace o odměnách zaměstnanců vykazujících některé z tam uvedených rysů. Naplnění těchto rysů žalobkyně shledala v tom, že prof. K. připravuje pro žalovaného podklady k rozhodování, je poradcem žalovaného, byl asistentem Ing. P., bývalé ředitelky kvality staveb žalovaného, je členem poradního orgánu generálního ředitele a může mít vliv na tok informací uvnitř žalovaného. I kdyby tyto rysy nenaplněval, nelze podle žalobkyně o prof. K. konstatovat, že by se na činnosti žalovaného podílel jen nepřímo nebo pouze nevýznamným způsobem. V žádném případě pak nelze uzavřít, že by prof. K. vykonával pouze činnosti pomocné či servisní povahy blížíící se povahou údržbě či úklidu. Druhou podmínkou je, že nevystávají konkrétní pochybnosti o tom, zda v souvislosti s odměňováním této osoby jsou veřejné prostředky vynakládány hospodárně. Tuto podmínku měla žalobkyně taktéž za nesplněnou z důvodů uvedených již v žalobě. Žalobkyně poukázala na to, že žalovaný nedokládá svá tvrzení důkazy a že odmítnutí poskytnutí informací s ohledem na vyjádření prof. K., že žalobkyně namítá v jiných řízeních podjatost prof. K. v souvislosti s jím podanými znaleckými posudky, nemá oporu v zákoně ani rozsudku sp. zn. 1 As 189/2014, protože nejde o osobní soukromé informace, ale o informace „obchodní“.

Vyjádření žalovaného ze dne 17. 5. 2017

22. Žalovaný ve vyjádření ze dne 17. 5. 2017 uvedl, že žalobkyně zveličuje význam činností prof. K. pro žalovaného. Ten nebyl jmenován členem poroty pro soutěž o návrh na opravu vybraných staveb dálnice D47, ale byl pouze jedním z možných náhradníků. Účast prof. K. v komisi pro poruchy cementobetonových vozovek a činnosti pro bývalou zaměstnankyni žalovaného Ing. P. měly jen občasnou a doplňkovou povahu, tj. nebyly zásadnějšího významu. Podíl prof. K. na zpracování znaleckých posudků, vydaných dvěma znaleckými ústavy, nebyl pracovní činností vykonávanou pro žalovaného, ale pro jiné subjekty. Technická rada není součástí struktury orgánů žalovaného, což vyplývá z jeho organizačního schématu a personální složení technické rady předurčuje, že ta se zabývá činnostmi zejména teoretické či vědecké povahy. Z výslechu prof. K. v rámci rozhodčího řízení vyplývá, že náplní činnosti technické rady je především odborná diskuze jejích členů

či podání vyjádření k předloženým otázkám v podobě nezávazného stanoviska, ze statutu technické rady nic o závaznosti jejích stanovisek nevyplývá.

23. Žalovaný setrval na názoru, že prof. K. nesplňuje žádný ze znaků zaměstnanců, ohledně nichž musí povinný orgán poskytnout informace o výši odměny podle rozsudku sp. zn. 8 As 55/2012, že se prof. K. podílel na činnosti žalovaného jen nepřímou a pouze nevýznamným způsobem. Podle žalovaného je vyloučeno, aby prof. K. připravoval podklady pro rozhodování žalovaného, protože rozhodováním ve smyslu rozsudku sp. zn. 8 As 55/2012 je třeba rozumět vrchnostenské rozhodování o právech a povinnostech osob, kterým ale žalovaný není nadán (k tomu např. rozsudek NSS ze dne 14. 4. 2016, č. j. 5 As 52/2016 – 39). Prof. K. podle žalovaného nedisponuje faktickým vlivem na činnost žalovaného, a proto jej nelze zařadit mezi zaměstnance, o nichž se poskytují údaje o výši odměny. Prof. K. nemůže ovlivňovat ani hospodaření žalovaného a toto tvrzení žalobkyně nijak neprokázala. Podle názoru žalovaného není důvod pochybovat o tom, že veřejné prostředky na odměnu prof. K. byly vynaloženy hospodárně, a tvrzení žalobkyně, že žalovaný neprokával, že nemá k dispozici žádné dokumenty, jež by byly výsledkem činnosti prof. K., resp. že jeho činnost nemá pro žalovaného zásadnější význam, postrádá smysl, neboť nelze prokazovat existenci negativních skutečností (k tomu např. rozsudek NSS ze dne 30. 6. 2011, č. j. 4 As 19/2011 – 75). Žalobkyně nepožaduje podle žalovaného poskytnutí „čistě obchodních informací“, informace o výši odměn se bezprostředně dotýkají osoby prof. K., jeho soukromí a soukromých údajů a jejich neoprávněné poskytnutí může zasáhnout do práva prof. K. na informační sebeurčení, přičemž z obsahu vyjádření prof. K. i dalších skutečností známých z činnosti žalovaného bylo zřejmé, že žalobkyně zamýšlí využít informace k poškození prof. K..

Vyjádření žalovaného ze dne 2. 1. 2018

24. Žalovaný v podání ze dne 2. 1. 2018 nově uvedl, že výkladem ustanovení § 8b InfZ se zabýval Ústavní soud v nálezu ze dne 17. 11. 2017, sp. zn. IV. ÚS 1378/16 (dále jen „Nález“), podle kterého povinná osoba může poskytnout informace o platu a odměnách zaměstnance pouze při současném splnění čtyř podmínek: a) účelem vyžádání informace je přispět k diskusi o věcech veřejného zájmu, b) informace samotná se týká veřejného zájmu, c) žadatel plní úkoly či posílá dozoru veřejnosti či roli tzv. „společenského hlídáčího psa“ a d) informace existuje a je dostupná. Ústavní soud v uvedeném nálezu rovněž odmítl závěr vyjádřený v rozsudku sp. zn. 8 As 55/2012, že není třeba provádět test proporcionality při posuzování jednotlivých případů, protože jej provedl již zákonodárce při formulaci ustanovení § 8b InfZ.
25. Podmínky a) – c) pak podle žalovaného žádost žalobkyně nesplňuje. K podmínce ad a) žalovaný uvedl, že účelem žádosti nebylo přispět k veřejné diskusi, ale šlo o soukromý účel spočívající v podpoře argumentace o údajné podjatosti prof. K. v jiných sporech, což žalobkyně potvrdila v žalobě. Nadto námitky podjatosti v těchto jiných sporech již byly zamítnuty. K podmínce ad b) žalovaný uvedl, že se informace netýká veřejného zájmu, neboť žalobkyně žádostí sleduje pouze soukromý zájem na zlepšení argumentační pozice v jiných sporech. K podmínce ad c) žalovaný upozornil na to, že žalobkyně je podnikatelem v oblasti stavebnictví, není neziskovou organizací či jiným zástupcem občanské společnosti a ani fakticky takovou činnost nevykonává.

Shodu s prvopisem potvrzuje: X

Vyjádření žalobkyně ze dne 15. 1. 2019

26. Žalobkyně namítla, že Ústavní soud v Nálezu nerozporoval veškeré závěry rozsudku sp. zn. 8 As 55/2012, ten tak neztratil na relevanci, a to zejména ohledně vymezení, u kterých osob lze shledat zvláštní zájem na poskytnutí informací o jejich odměnách od povinných subjektů. Žalobkyně uvedla, že prof. K. byl stále zvolen jako závislý člen poroty, a to bez ohledu na to, že byl pouhým náhradníkem, působil jako poradce či asistent Ing. P., v komisi pro poruchy cementobetonových vozovek a jiných *ad hoc* problémů. To, že má určitá činnost doplňkový či občasný charakter, ještě neznamená, že je nevýznamná. Relevantní je, že zastával funkci poradce/asistenta a patří tak mezi osoby, ohledně nichž je třeba poskytovat informace. Prof. K. měl podle žalobkyně navíc poskytovat žalovanému poradenské služby, jak vyplývá z dohod o provedení práce.
27. Žalobkyně namítla, že organizační schéma žalovaného není důkazem, ale pouze tvrzením žalovaného, není zřejmé, kým a kdy byl přijat a zda je závazný, nebyl podepsán a nic tedy nepotvrzuje. Úzké provázání technické rady se žalovaným vyplývá již z jejího statutu, např. ze způsobu jejího obsazování, konání jednání na návrh generálního ředitele, postavení iniciativního odborného orgánu generálního ředitele, oprávnění generálního ředitele vybírat témata k diskuzi ze strany technické rady a konání jednání v budově generálního ředitelství žalovaného. Sam žalovaný ostatně označil technickou radu v podání ze dne 10. 2. 2017 za orgán žalovaného. Organizační hledisko navíc není podstatné, protože podle rozsudku sp. zn. 8 As 55/2012 rozhoduje podílení se na činnosti povinného subjektu a jeho míra. Nепrokázané tvrzení žalovaného, že technická rada má pouze podpůrnou funkci na úrovni odborné diskuze a nezávazných stanovisek, není relevantní, protože podle rozsudku sp. zn. 8 As 55/2012 postačí právě poradní funkce. Na plnění poradní funkce ze strany technické rady a prof. K. nic nemění ani skutečnost, že technická rada je kolektivním orgánem a její stanoviska jsou výsledkem kolektivní vůle, a nikoliv vůle prof. K.. Poradní funkci navíc plní každý její člen jednotlivě, protože podle statutu technické rady se může buď připojit k většinovému stanovisku, nebo vyslovit stanovisko odlišné. Význam členů technické rady vyzdvihl i prof. K. při výslechu v jiném řízení.
28. Žalobkyně nesouhlasí s tím, že by žalovaný nemohl prokazovat negativní skutečnost, že činnost prof. K. mimo technickou radu nemá pro žalovaného zásadnější význam, protože mohl navrhnout důkazy, ze kterých bude možné posoudit význam činnosti prof. K. mimo technickou radu. Žalovaný musí uvedené prokazovat, neboť pro sebe z tvrzené skutečnosti dovozuje příznivý právní důsledek a negativní teorie důkazního břemene je navíc již překonaná a vede pouze k častějšímu užití nepřímých důkazů. Podle žalobkyně generální ředitel neuvedl, že by měl za to, že žalobkyně zamýšlí zneužít požadované informace, v napadeném rozhodnutí pouze uvedl, že žádost mohla být podána s úmyslem poškodit prof. K., tj. jedná se pouze o spekulaci, domněnku či obavu, která ani podle odborné literatury nemůže být důvodem pro odmítnutí žádosti o informace. Navíc případné vznesení námítky podjatosti nemůže prof. K. poškodit, protože cílem není vyslovení podjatosti, ale vyslovení o tom, že jsou dány pochybnosti o nepodjatosti, což nemá žádnou negativní výpovědní hodnotu. I kdyby nezávislý orgán shledal existenci pochybností o nepodjatosti, nelze hovořit o zneužití práva žalobkyně, ale naopak o ochraně jejích práv. Navíc k tvrzení o zneužití práva na informace žalovaný nepředložil žádné důkazy.

29. K Nálezu pak žalobkyně uvedla, že z něj nelze vycházet bez přihlédnutí k judikatuře Evropského soudu pro lidská práva (dále jen „ESLP“), na kterou se odvolává. Ústavní soud v nálezu přihlédl k rozsudku velkého senátu ESLP č. 18030/11 ze dne 8. 11. 2016 ve věci Magyar Helsinki Bizottság proti Maďarsku (dále jen „*rozsudek Magyar*“) diskutabilním způsobem. V rozsudku Magyar se jednalo o situaci, kdy právo na získání informace vyplývalo pouze z Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „*Úmluva*“), a to z práva na svobodu projevu, v jehož rámci ESLP dovedl předmětná čtyři kritéria; naproti tomu český právní řád zakotvuje samostatné právo na informace, které je postaveno na roveň svobodě projevu. Čtyři zmíněná kritéria, dovozená v souvislosti s právem na svobodu projevu, se tak nevztahují ke svébytnému právu na přístup k informacím. Rozsudek Magyar tak pouze rozšiřuje právo na svobodu projevu, a proto jej podle žalobkyně nelze využít pro omezení odlišného práva, tj. práva na informace. To podle žalobkyně potvrdil i sám ESLP v bodech 139 a 145 rozsudku Magyar. Podle čl. 17 Listiny základních práv a svobod (dále jen „*Listina*“) pak lze omezit právo na informace pouze zákonem a ze žádného zákona nevyplývá, že by měla být aplikována první tři ze čtyř kritérií dovozených Ústavním soudem. Tato kritéria tak představují podle názoru žalobkyně nepřijatelnou soudcovskou tvorbu práva, nemají oporu v InfZ a nekorespondují jeho účelu a smyslu. Ostatně z nálezu Ústavního soudu ze dne 16. 6. 2015, sp. zn. I. ÚS 3930/14 vyplývá, že je třeba volit výklad příznivější pro realizaci práva na informace a že nelze judikatorně dotvářet další procedurální překážky přístupu k informacím. Nález je tak podle žalobkyně v rozporu s dřívější rozhodovací praxí Ústavního soudu a je nutno jej revidovat, což výjimečně připouští nález Ústavního soudu ze dne 13. 11. 2007, sp. zn. IV. ÚS 301/05-2.
30. Kritérium ad a), že účelem vyžádání informace je přispět k diskuzi o věcech veřejného zájmu, by podle názoru žalobkyně nemělo být aplikováno, což vyplývá z judikatury NSS (např. rozsudky NSS ze dne 14. 12. 2017, č. j. 9 As 359/2017 - 57, ze dne 21. 6. 2012, č. j. 9 As 101/2011 - 108, ze dne 12. 8. 2010, č. j. 1 As 54/2010 - 29 či ze dne 27. 6. 2007, č. j. 6 As 79/2006 - 58), judikatury městského soudu (rozsudek ze dne 26. 4. 2013, č. j. 9 Ca 372/2009 - 33) i odborné literatury, podle které je InfZ postaven na neexistenci povinnosti odůvodňovat žádost o informace a prokazovat jakoukoliv vazbu k požadované informaci, což vyplývá i ze samotného InfZ. I kdyby toto kritérium aplikováno bylo, je splněno, neboť žalobkyně v odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí i v žalobě vznesla otázku pochybností o hospodárném vynaložení veřejných finančních prostředků na odměnu prof. K., přičemž kontrola nakládání s veřejnými prostředky je podstatným cílem InfZ, což potvrzuje judikatura (např. rozsudek NSS ze dne 20. 4. 2017, č. j. 1 As 120/2017 - 37, Nález či rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 3. 5. 2017, č. j. 62A 181/2015 - 84).
31. Kritérium ad b), že informace samotná se týká veřejného zájmu, by podle žalobkyně nemělo být aplikováno, protože povinnosti poskytnout informace podléhají zpravidla všechny informace, které má povinný subjekt objektivně k dispozici, není-li vyloučeno či omezeno v InfZ (k tomu rozsudek NSS ze dne 7. 5. 2009, č. j. 1 As 29/2009 - 59). Navíc je toto kritérium podle názoru žalobkyně naplněno, neboť nakládání s veřejnými prostředky je věcí veřejného zájmu.

32. Kritérium ad c), že žadatel plní úkoly či poslání dozoru veřejnosti či roli tzv. „společenského hlídacího psa“, by podle názoru žalobkyně nemělo být aplikováno, neboť se váže pouze k právu na svobodu projevu (jak žalobkyně vysvětlila výše), příp. by mělo platit, že tyto úkoly plní každý žadatel, když „dostává na světlo“ informace, které mohou být podkladem pro veřejnou diskuzi. Žalobkyně měla za to, že mezi žadateli by nemělo být rozlišováno, což vyplývá z judikatury (např. rozsudek NSS ze dne 16. 3. 2010, č. j. 1 As 97/2009 – 119, ze dne 4. 8. 2014, č. j. 8 As 114/2013 – 36 či ze dne 12. 8. 2010, č. j. 1 As 54/2010 – 29), a vede k nerovnosti práv v rozporu s čl. 1 Listiny (srov. např. odlišného stanoviska soudce Roberta Spana k rozsudku Magyar). Typičtí „hlídací psi“ navíc běžně zakládají svoji práci na informacích získaných třetími osobami, což by bylo vyloučeno či omezeno. InfZ pak podle žalobkyně také nerozlišuje mezi žadateli. Samotné požadované informace pak podle žalobkyně nesporně existují a jsou dostupné [kritérium ad d)].
33. Žalobkyně poukázala na to, že zákonodárce běžně provádí test proporcionality pro celé okruhy situací přímo v zákonné normě. I přesto by však právo žalobkyně na informace převážilo nad právem prof. K. na ochranu soukromí, neboť (i) splnění testu vhodnosti vyplývá z rozsudku NSS ze dne 30. 10. 2012, č. j. 1 As 142/2012 – 32, (ii) test potřebnosti je splněn, protože právní řád nezná jiný institut k naplnění cíle ustanovení § 8b InfZ, což potvrzuje i poslední jmenovaný rozsudek NSS, a (iii) test poměřování závažnosti v kolizi stojícího základního práva a veřejného zájmu je taktéž splněn, protože osoby přispívající veřejnému sektoru – jako prof. K. – se do jisté míry vzdávají svého soukromí, přičemž míra omezení odpovídá společenskému významu zastávané funkce, tj. osoby, které ovlivňují činnost žalovaného, nemohou počítat se zvýšenou ochranou v souvislosti s vyřizováním žádostí o poskytnutí informací o jejich příjmech z veřejných prostředků, neboť existuje dodatečný zájem na jejich identifikaci, což prof. K. podle žalobkyně splňoval. Navíc informace o příjmech, které žalobkyně vyžádala, nepředstavují jediný příjem prof. K., ten má totiž i společnost CONSULTEST a působí v různých znaleckých ústavech, přičemž zároveň platí, že žalovaný není schopen prokázat, jakou práci vlastně prof. K. pro žalovaného vykonal.

Vyjádření žalovaného ze dne 12. 2. 2019

34. Žalovaný v reakci na předchozí vyjádření žalobkyně uvedl, že rozsudek sp. zn. 8 As 55/2012 byl Nálezem zcela překonán a není relevantní, neboť jej Ústavní soud odmítl v celém rozsahu, protože za nesprávné shledal již základní východisko, že test proporcionality provedl již zákonodárce v rámci ustanovení § 8b InfZ. Na Nález navázal Ústavní soud také v nálezu ze dne 3. 4. 2018, sp. zn. IV. ÚS 1200/16 a NSS v rozsudku ze dne 15. 11. 2018, č. j. 3 As 211/2017 – 20, podle kterého nemohou Nález a rozsudek sp. zn. 8 As 55/2012 vedle sebe obstát. Žalovaný odmítl, že by Nález byl výsledkem nepřipustné soudcovské tvorby práva, je pouze korekcí výkladu podústavních norem k zamezení protiústavnosti a zásahu do ústavně zaručených práv. Žalovaný dále nesouhlasil s tím, že by Ústavní soud převzal rozsudek Magyar bez dalšího, neboť se v Nálezu zabýval i další rozhodovací praxí ESLP a Soudního dvora EU. Kritéria podle Nálezu je tak podle žalovaného třeba aplikovat a žalobkyní odkazovaná judikatura správních soudů není relevantní, protože předchází Nálezu, a nemohla se tak zabývat jím představenými kritérii.

Vyjádření žalobkyně ze dne 8. 8. 2019

35. Žalobkyně zde uvedla, že rozsudek sp. zn. 8 As 55/2012 nepozbyl relevance, protože jej Ústavní soud v Nálezu nerozporoval v jiném směru, než v tom, zda zákonodárce provedl test proporcionality v rámci ustanovení § 8b InfZ. To, že Nález a rozsudek sp. zn. 8 As 55/2012 nejsou zcela protikladné, konstatoval NSS v rozsudku ze dne 4. 9. 2018, č. j. 7 As 366/2017 – 54. Žalobkyně setrvala na tom, že závěr Ústavního soudu o nutnosti provádění testu proporcionality v každém jednotlivém případě je diskutabilní avšak žádost žalobkyně kritéria tohoto testu splňuje. Žalobkyně upozornila na to, že nález Ústavního soudu ze dne 3. 4. 2018, sp. zn. IV. ÚS 1200/16 byl vydán stejným senátem a soudce zpravodaj byl shodný jako v případě Nálezu, odkazovaný nález původní argumentaci Nálezu nijak nerozvíjí, pouze ji přebírá, tj. nevyvrací argumentaci žalobkyně uplatněnou v nynějším řízení. Žalobkyně poukázala na to, že podle rozsudku NSS ze dne 15. 11. 2018, č. j. 3 As 211/2017 – 20 vedle sebe nemohou Nález a rozsudek sp. zn. 8 As 55/2012 obstát pouze v tom ohledu, zda má být proveden test proporcionality, nikoliv v jiném. Závěry rozsudku sp. zn. 8 As 55/2012 podle žalobkyně nepřestaly platit.
36. Žalobkyně měla za to, že čtyři prahová kritéria vymezená Nálezem představují nové a právními předpisy nepředvídané požadavky na obsah a účel žádosti i na osobu žadatele, zakládající nerovnost mezi žadateli, které vedou k omezení práva na přístup k informacím. Tyto překážky mají podle žalobkyně převážně procedurální charakter, přičemž jejich zavádění je v rozporu s nálezem Ústavního soudu ze dne 16. 6. 2015, sp. zn. I. ÚS 3930/14, jak již žalobkyně uvedla dříve. Žalobkyně zopakovala svoji argumentaci ohledně odlišnosti rozsudku Magyar, nepřipustného postavení Ústavního soudu do role zákonodárce a možnosti odchýlit se od Nálezu a setrvala na relevanci jí dříve odkazované rozhodovací praxe zejm. NSS. Žalobkyně pak poukázala na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 31. 5. 2018, č. j. 9A 26/2016 – 48, ve kterém zdejší soud vědomě nezohlednil Nález, z čehož podle žalobkyně vyplývá, že Nález není univerzálně použitelný na všechny případy, kdy se žádost týká něčích příjmů, a že významnou roli hraje to, zda příjem osoby, které se žádost týká, je jediným příjmem této osoby. To v případě prof. K. není splněno, jak již žalobkyně zdůvodnila dříve. Z předmětného rozsudku zdejšího soudu pak podle žalobkyně vyplývá, že zveřejnění informace o výši odměny za vyhotovení odborného vyjádření nevede k difamaci či dehonestaci znalce, protože sama o sobě tato informace nenese žádný negativní informační obsah, a že za běžných okolností nepředstavuje zveřejnění informace o výši odměny pro jejího příjemce podstatnou újmu; to vše při vědomí zdejšího soudu o Nálezu. Žalovaný podle žalobkyně neprokázal, že by účelem žádosti bylo zneužití informací, a žalobkyně zdůraznila, že vznesení námítky podjatosti nemohlo prof. K. nijak poškodit.

Vyjádření žalovaného ze dne 18. 11. 2019

37. Žalovaný zde odmítl, že by zůstala nadále v platnosti „zbytková“ kategorie závěrů rozsudku sp. zn. 8 As 55/2012, neboť Nález zpochybnil samotnou podstatu tohoto rozsudku. Kritéria Nálezu nebyla splněna a žalovaný proto postupoval správně, když odmítl informace poskytnout. K možnosti revize Nálezu žalovaný uvedl, že nerespektování ústavních výkladů Ústavního soudu je možné zcela výjimečně, při existenci zcela specifických okolností a s cílem přesvědčit Ústavní soud k modifikaci jeho názorů. Zdejší soud však podle žalovaného takový úmysl nemá, což vyplývá např. z rozsudku

Městského soudu v Praze ze dne 7. 3. 2019, č. j. 11A 125/2018 – 70, podle něhož Nález zásadně změnil způsob posuzování žádostí o informace ve věci platů úředníků ve veřejné správě na určitých postech. Uvedený rozsudek měl navíc podle žalovaného vyložit i kritérium tzv. *společenského hlídacího psa*, tak, že nezahrnuje shromažďování podkladů a důkazů pro vedení soukromoprávního sporu, což je i nyní posuzovaný případ. Žalobkyně citovaný rozsudek zdejšího soudu ze dne 31. 5. 2018, č. j. 9A 26/2016 – 48 podle názoru žalovaného nedopadá na nyní posuzovanou věc, byl vydán dříve, než rozsudek ze dne 7. 3. 2019, č. j. 11A 125/2018 – 70, týká se jiných skutkových okolností (odměny za vyhotovení jednoho konkrétního odborného vyjádření v souvislosti s konkrétním a neopakovatelným trestním řízením a ustanovením § 8b InfZ se soud zabýval pouze okrajově). Zatímco v posuzované věci šlo podle žalobkyně o roční finanční plnění ve prospěch prof. K.. Na tom nemění nic ani účast prof. K. ve společnosti CONSULTTEST, přičemž prof. K. vlastní podíl ve výši 13 %, není statutárním orgánem, a proto nelze hovořit o tom, že by společnost řídil či ovládal, znalecké posudky pro znalecký ústav Univerzity Pardubice ohledně dálnice D47 pak byly pouze jednorázovým úkolem.

VI. Osoba zúčastněná na řízení

38. K věci se vyjádřil rovněž prof. K. (osoba zúčastněná na řízení). Uvedl, že technická rada generálního ředitele, jejímž je členem, je kolektivním a poradním orgánem. Závěry technické rady k projednávaným odborným otázkám jsou konsenzuálním výstupem technické rady jako celku a pro generálního ředitele mají nezávazný, doporučující význam. V porotě v rámci projektové soutěže o návrh na opravu vybraných úseků dálnice D47 prof. K. působil pouze jako náhradník za jiného člena rady, tak aby člen technické rady mohl technické radě referovat o průběhu jednání. Toto působení skončilo poté, co byl vybrán vítěz uvedené soutěže. Dočasné byly i ostatní aktivity, které žalobkyně zmiňuje ve svých dokumentech. Korektním způsobem je působení prof. K. ve vztahu k žalované popsáno v dokumentech žalované ze dne 10. 2. 2017 a 17. 5. 2017.
39. Prof. K. uvedl, že se prostřednictvím technické rady rozhodně nepodílí na řízení žalované. Ostatně jedna fyzická osoba v postavení člena kolektivního poradního orgánu může stěží mít vliv na jakékoliv zásadní či strategická rozhodnutí instituce o několika tisících zaměstnancích, která nakládá řádově s desítkami miliard Kč ročně.
40. Prof. K. souhlasil s tím, že je autorem nebo spoluautorem několika znaleckých posudků ohledně vad staveb dálnice D47, které zpracovaly znalecké ústavy Fakulty stavební Vysokého učení technického v Brně a Dopravní fakulty Jana Pernera Univerzity Pardubice. Uvedené znalecké posudky byly použity ze strany žalované v řízeních ohledně vad staveb dálnice D47 probíhajících před Rozhodčím soudem a rovněž před Obvodním soudem pro Prahu 1. V těchto řízeních žalobkyně a další stavební firmy vznesly vůči prof. K. námitky podjatosti, které se zakládaly na nepravdivých tvrzeních a spekulacích. Všechny námitky vznesené byly podle prof. K. zamítnuty.
41. Vzhledem k vlastní profesní a odborné zkušenosti byl prof. K. připraven kvalifikovaně hájit závěry, ke kterým dospěly uvedené znalecké ústavy ve svých posudcích. Neočekával, že bude nucen v uvedených řízeních vyvracet řadu smyšlených či spekulativních tvrzení, jejichž jediným účelem je zpochybnit jinou než odbornou argumentací odbornou kvalifikaci a kompetenci zpracovat předmětné posudky. Žalobkyně je přitom dle prof. K.

připravena za každou cenu využít jakoukoliv informaci, která by jí mohla v uvedené destruktivní strategii napomoci, včetně informace požadované na základě zákona 106/1999 Sb., s jejímž poskytnutím nesouhlasil. Prof. K. je názoru, že žalobkyně nesleduje tímto řízením žádný férový zájem na kontrole účelného vynakládání veřejných prostředků na straně žalované. Žalobkyně potřebuje požadované informace opět pouze k tomu, aby mohla s jejich využitím v jiných řízeních snižovat odbornou erudici a zpochybňovat závěry příslušných znaleckých posudků. Proto prof. K. již v minulosti na žádost žalované zaslal své vyjádření ze dne 3. 10. 2016, ve kterém s poskytnutím požadovaných informací ze stejných důvodů nesouhlasil. Na důvodech uvedených ve vyjádření ze dne 3. 10. 2016 přitom trvá.

VII. Jednání ve věci

42. Jednání ve věci se konalo dne 23. 6. 2020. Všechny zúčastněné strany setrvaly na svých dosavadních procesních postojích a stanoviscích.
43. Žalobkyně se speciálně vyjádřila k podání žalovaného ze dne 18. 11. 2019 a k vyjádření prof. K.. Žalobkyně poukázala na nález Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 301/05-2, ze kterého vyplývá, že pokud je přednesena argumentace směřující proti závěrům nálezu Ústavního soudu, je možné závěry takového nálezu překonat. Pokud existují soudní rozhodnutí respektující závěry Nálezu Ústavního soudu, má žalobkyně za to, že jsou irelevantní s ohledem na to, že tato rozhodnutí nevypořádávají argumentaci žalobkyně vznesenou v tomto řízení. Žalobkyně rovněž poukázala na to, že městský soud v rozsudku ze dne 31. 5. 2018, č. j. 9 A 26/2016 – 42, závěry Nálezu Ústavního soudu neaplikoval. Pokud je žalovaný ve vyjádření ze dne 18. 11. 2019 názoru, že tento rozsudek městského soudu na projednávanou věc nelze vztáhnout, žalobkyně v této souvislosti poukázala na odst. 14 vyjádření žalovaného ze dne 10. 2. 2017, kde žalovaný uvedl, že charakter činnosti prof. K. pro žalovaného je občasný a doplňkový. Prof. K. se ve vyjádření ze dne 27. 5. 2020 s tímto postojem žalovaného ztotožnil. I v rámci výslechu prof. K. v rozhodčím řízení sp. zn. Rsp 2378/12 uvedl, že od žalovaného obdržel symbolické finanční plnění. Vzhledem k tomu, že prof. K. má řadu jiných příjmů (např. od společnosti Consultest) nejen od žalovaného, lze podle žalobkyně závěry rozsudku městského soudu ze dne 31. 5. 2018, č. j. 9 A 26/2016 – 42, aplikovat právě i v projednávané věci, neboť z poskytnuté informace nebudou moci být dovozovány skutečnosti o ekonomické či společenské identitě jednotlivce. Žalobkyně poukázala na to, že dle dostupných informací má společnost Consultest aktiva v řádech desítek milionů korun, prof. K. dále působí na vysoké škole a znaleckých ústavech, vypracovává znalecké posudky. K vyjádření prof. K. z 27. 5. 2020 žalobkyně uvedla, že i zde prof. K. připustil, že byl členem orgánu, který měl poradní funkci, na činnosti žalovaného se tak dle žalobkyně podílel významným způsobem a informace o jeho činnosti by tak měly být poskytovány. Odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí pak není založeno na zneužití práva. Žalovaný se zde pustil do spekulace, že žádost by mohla představovat zneužití práva, jedná se však o nepodloženou úvahu. Zde žalobkyně odkázala na odbornou literaturu – komentář od autorů Furek, Rothanzl, Jírovec: Zákon o svobodném přístupu k informacím, nakladatelství C.H.Beck. Argumentace zneužitím práva se podle žalobkyně odvíjí od vznesené námitky podjatosti, to však nijak nesnižuje vážnost osoby a nemá výpovědní hodnotu. O námitce rozhoduje nezávislý orgán, případná podjatost chrání práva žalobkyně a nepoškozuje prof. K.. Žalobkyně citovala závěry rozsudku městského

soudu ze dne 31. 5. 2018, č. j. 9 A 26/2016 – 42, z nichž vyplývá, že informace o výši odměny za vyhotovení odborného vyjádření nelze považovat za informaci, která by měla difamovat znalce. Výše odměny sama o sobě žádný negativní informační obsah mít nemůže.

44. Žalovaný byl toho názoru, že od závěru Nálezu Ústavního soud se odchýlit nelze. Pokud jde o použitelnost rozsudku městského soudu ze dne 31. 5. 2018, č. j. 9 A 26/2016–42, šlo o odměnu za poskytnutí jednoho konkrétního stanoviska v jedné konkrétní věci. V projednávané věci však prof. K. opakovaně poskytuje určitou činnost, která není pro žalovaného klíčová. Skutkové okolnosti projednávané věci jsou tak odlišné. Další příjmy prof. K. žalovaný nepopírá, podíl ve společnosti Consultest nijak neprokazuje, kolika z příjmů této společnosti prof. K. disponuje. Pokud jde o zneužití práva, Městský soud v Praze v rozsudku ze dne 22. 3. 2019, č. j. 3 A 109/2015 – 66, zdůraznil, že informace nemá sloužit k přípravě podkladů sporů, ale ke kontrole k nakládání s prostředky, má přitom dojít k poměření zájmů a má být rozhodnuto, který z těchto zájmů převáží. Žalobkyně jistě může podávat námitky podjatosti, činí tak však opakovaně a konsistentně, uvádí skutečnosti, které jsou v rozporu s realitou. Prof. K. má tak obavu, že získané informace z projednávané věci znovu žalobkyně použije k další námitce podjatosti.
45. Osoba zúčastněná na řízení – prof. K. k věci doplnil v zásadě tolik, že se při své činnosti zabýval pouze odbornými otázkami. Nestaral se o to, jaká za to bude finanční náhrada.
46. Městský soud na jednání provedl tyto důkazy:

k návrhu žalobkyně

- jmenovací dekret člena Technické rady generálního ředitele ŘSD ČR z 30. 5. 2013 a 19. 2. 2015,
- úryvek z výsledku prof. K. ze dne 19. 2. 2016 v rozhodčím řízení pod sp. zn. Rsp 2378/12,
- soutěžní podmínky projektové soutěže o návrh (oprava dálnice D47, stavby 4708.2, 47091/1, 47091/2),
- výpis z obchodního rejstříku společnosti Consultest, IČO 25346784,
- titulní stránka a stránka: č. 44 znaleckého posudku č. 28/2013, č. 29 znaleckého posudku č. 11/2016, č. 28 znaleckého posudku č. 3Z/2014, č. 6 znaleckého posudku č. 3Z/2014 – doplněk č. 1,
- profil prof. K. s jeho kontaktními údaji uveřejněný na internetových stránkách Vysokého učení technického v Brně,
- výkazy zisků a ztrát společnosti Consultest za roky 2014, 2015 a 2016,

k návrhu žalovaného

- statut Technické rady generálního ředitele ŘSD ČR a seznam jejích členů,
- usnesení Obvodního soudu pro Prahu 1, ze dne 11. 1. 2016, č. j. 11 C 59/2012 – 344,
- usnesení Obvodního soudu pro Prahu 1 v řízení pod sp. zn. 11 C 59/2012 na straně 3 a 4 protokolu ze dne 31. 3. 2016,

Shodu s prvopisem potvrzuje: X

- část vyjádření žalobkyně a dalších zhotovitelů ze dne 5. 9. 2016 v rámci rozhodčího řízení před Rozhodčím soudem při HK ČR a AK ČR pod č. Rsp 2378/12,
- usnesení rozhodčího soudu při HK ČR a AK ČR ze dne 5. 9. 2017 pod č. Rsp 2256/12,
- organizační schéma žalovaného
- podáními k Obvodnímu soudu pro Prahu 1 ze dne 26. 9. 2019 (označené jako „*Nové závažné skutečnosti svědčící o podjatosti znalců VUT, UPa a CDV, jakož i společnosti INSET*“), a ze dne 5. 12. 2019 (označené jako „*vyjádření žalobce k podání žalované ze dne 26. 9. 2019 a k jeho doplnění ze dne 14. 10. 2019*“).

47. Městský soud neprovedl dokazování podklady: žádost žalobkyně z 1. 7. 2016 o poskytnutí informace, sdělení Ředitelství silnic a dálnic ČR z 18. 7. 2016, č. j. 17496/2016-10300, rozhodnutí Ředitelství silnic a dálnic ČR z 2. 8. 2016, č. j. 18956/2016-10300, sdělení žalobkyně z 9. 8. 2016 k rozhodnutí z 2. 8. 2016, č. j. 18596/2016-10300, odpověď Ředitelství silnic a dálnic z 26. 8. 2016, odvolání proti rozhodnutí Ředitelství silnic a dálnic ČR o částečném odmítnutí žádosti ze dne 1. 7. 2016, stížnost na postup povinného orgánu při vyřizování této žádosti, rozhodnutí Generálního ředitele Ředitelství silnic a dálnic ČR z 31. 8. 2016, č. j. 20605/2016-10000, rozhodnutí generálního ředitele Ředitelství silnic a dálnic ze dne 12. 10. 2016, č. j. 20616/2016-10300, dohody o provedení práce ze dne 8. 11. 2012, 24. 6. 2013, 31. 3. 2015 a 31. 12. 2015, příkazy k výplatě z dohody o provedení práce za období duben 2015, září 2015, říjen 2015, listopad 2015; leden/2016, příkaz z 31. 3. 2016, z 3. 3. 2016, příkaz za období duben 2016, příkaz z 31. 5. 2016, nesouhlas prof. K. s poskytnutím údajů ze dne 3. 10. 2016. Tyto podklady jsou součástí správního spisu vedeného k vyřizování žádosti o informace, z něhož soud při posuzování věci rovněž vycházel. Správním spisem se dokazování neprovádí (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 1. 2009, č. j. 9 Afs 8/2008 – 117, publ. pod č. 2383/2011 Sb. NSS).

VIII. Posouzení věci Městským soudem v Praze

48. Městský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu žalobních bodů, kterými je vázán (srov. § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů - dále jen „s. ř. s.“), včetně řízení, které jeho vydání předcházelo. Při přezkoumání tohoto rozhodnutí městský soud vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (srov. § 75 odst. 1 s. ř. s.).

Zjištěný skutkový stav věci

49. Ze správního spisu vyplynulo, že žalobkyně podala žádost o informace dne 1. 7. 2016. Žádala o poskytnutí 6 okruhů informací, konkrétně *a) veškerých smluv a dohod uzavřených mezi Ředitelstvím silnic a dálnic ČR a prof. K., které jsou aktuálně platné a účinné nebo byly platné a účinné v minulosti; b) úkonů nebo dekretů, kterými byl Ing. K. jmenován do jakékoliv funkce v rámci Ředitelství silnic a dálnic ČR; c) veškerých výkazů činností, které Ing. K. na základě těchto smluv a dohod vykonával pro Ředitelství silnic a dálnic ČR, včetně dokumentů, které byly výstupem činnosti Ing. K.; d) informace o výši jednotlivých ročních finančních plnění, které za uvedené činnosti Ing. K. obdržel, rozdělené do částek obdržенých za jeden kalendářní rok; e) seznamu veškerých pracovních pozic a zařazení, které Ing. K. zastává nebo zastával v rámci organizace Ředitelství silnic a dálnic ČR; f) veškerých souvisejících dokumentů (např. dokumentů, kterými byly výše požadované smlouvy nebo dohody měněny, prodlouženy nebo ukončeny).*

50. Prvostupňovým rozhodnutím ze dne 2. 8. 2016, č. j. 18956/2016-10300 žalovaný žádost v části písm. d) odmítl. V odůvodnění k tomu s odkazem na rozsudek sp. zn. 8 As 55/2012 uvedl, že pokud se příslušná osoba podílí na vlastní činnosti povinného subjektu jen nevýznamným způsobem a nejsou-li pochybnosti, o tom, zda jsou veřejné prostředky poskytnuté takové osobě vynakládány hospodárně, není povinna takové informace poskytnout. Fakticky se pak prof. K. podle žalovaného na činnosti žalovaného nepodílel, neboť vykonává činnosti související se svým členstvím v Technické radě generálního ředitele ŘSD a dále se z odborného hlediska v rámci oboru své specializace vyjadřuje na žádost ŘSD k vybraným odborným otázkám.
51. Žalobkyně proti prvostupňovému rozhodnutí podala dne 17. 8. 2016 odvolání, v němž nesouhlasila se žalovaným v tom, že se prof. K. na činnosti ŘSD podílí jen nevýznamným způsobem. Žalobkyně současně s odvoláním podala taktéž stížnost na nečinnost – postup povinného orgánu při vyřizování žádosti, neboť v poskytnutých informacích byla část znečitelněna (začerněna), aniž by o této části bylo vydáno rozhodnutí o odmítnutí žádosti o informace.
52. Generální ředitel pak rozhodnutím ze dne 31. 8. 2016, č. j. 20605/2016-10000 postup povinného subjektu potvrdil v části, v níž nebyly poskytnuty informace o výši smluvní odměny prof. K., jakož i další údaje, které není žalovaný povinen poskytnout nad rámec § 8b odst. 3 InfZ. V rozsahu, ve kterém žalovaný neposkytl údaje o roku narození a místě trvalého pobytu prof. K., generální ředitel informace sám poskytl.
53. Prof. K. dopisem ze dne 3. 10. 2016 sdělil žalovanému, že s poskytnutím informací o výši ročních plnění, které obdržel za činnost vykonávanou pro žalovaného, nesouhlasí, prof. K. má za to, že účelem poskytnutí informací žalobkyni je jejich zneužití v neprospěch prof. K..
54. O odvolání rozhodl žalovaný napadeným rozhodnutím ze dne 12. 10. 2016.
55. Z dokazování při jednání vyplynulo, že prof. K. byl u žalovaného za odvedenou práci odměňován na základě:
- dohody o provedení práce ze dne 8. 11. 2012 v období od 8. 11. 2012 do 31. 12. 2012 v rozsahu práce maximálně 30 hod/měsíčně,
 - dohody o pracovní činnosti ze dne 31. 12. 2012 v období od 1. 1. 2013 do 31. 12. 2013 v rozsahu práce maximálně 30 hod/měsíčně (šlo o práce: příprava na jednání o opravě D2, tabulka technologií, výskyt technologií, SFDI, jednání o opravě D2 včetně cesty, SHV zpracování připomínek),
 - dohody o provedení práce ze dne 24. 6. 2013 v období od 1. 7. 2013 do 31. 12. 2013 v rozsahu práce maximálně 25 hod/měsíčně.
56. Prof. K. byl dále ve dnech 19. 2. 2015 a 30. 5. 2013 jmenován členem Technické rady generálního ředitele ŘSD České republiky a vykonával pak činnost na základě:

- dohody o provedení práce ze dne 31. 3. 2015 v období od 1. 4. 2015 do 31. 12. 2015 v rozsahu práce maximálně 19 hod/měsíčně (šlo o práce: studium podkladů pro jednání VR, příprava na VR, účast na VR GŘ, možnosti využití dat v Silniční databance, studium podkladů k SHV, studium zadání D47, druhotné materiály, studium podkladů k SHV, vyjádření k SHV, příprava na TR – strusky, příprava na TR – VSH, jednání TR, jednání a příprava podkladů pro SDB, příprava podkladů k jednání pracovní skupiny pro ověření životnosti CB krytů, účast na radě cementobetonové vozovky, komise pro CB vozovky, příprava podkladů pro CB komisi),
- dohody o provedení práce ze dne 31. 12. 2015 v období od 1. 1. 2016 do 31. 12. 2016, v rozsahu práce maximálně 19 hod/měsíčně (šlo o práce: příprava podkladů pro jednání CB komise, Komise CB vozovky, poruchy CB, zasedání Technické rady, prohlídka D35, vyznačení vývrtů, soutěž o návrh opravy D47, příprava na jednání poroty, jednání poroty, připomínky k zasedání SHV, připomínky k expertu SFDI, jednání na SFDI, D1 úsek 5, zpracování závěrečného vyjádření SFDI, připomínky k SHV výběrovému řízení).

57. Samotná Technická rada generálního ředitele nefiguruje v organizačním schématu žalovaného. Podle svého statutu je však Technická rada „*iniciativním odborným orgánem generálního ředitele, stálými členy Technické rady jsou významní odborníci působící v širším vědním oboru pozemní komunikace a doprava z akademické oblasti, výzkumu a vývoje, stálými členy Technické rady jsou dále vrcholoví představitelé ŘSD ČR, které pověřuje generální ředitel ŘSD ČR, členy Technické rady jmenuje generální ředitel ŘSD ČR. Témata k projednání na zasedání Technické rady předkládá generální ředitel cestou Úseku kontroly kvality staveb a dále členové Technické rady (TR). K projednávaným tématům přijímá technická rada stanoviska. V případě rozdílných názorů členů Technické rady platí stanovisko většinové, každý člen má právo vyjádřit svůj odlišný názor v zápisu z jednání. Ke každému z projednávaných bodů je určen zpravodaj (člen TR), který připravuje stanovisko projednání. Jednání se koná podle potřeby (na návrh generálního ředitele nebo předsedy TR).*“

58. Prof. K. krom činnosti u žalovaného rovněž působí na Vysokém učení technickém v Brně na stavební fakultě, kde vypracoval v pozici „*odpovědného řešitele*“ pro žalovaného znalecký posudek

- Vysokého učení technického v Brně, fakulty stavební dne 29. 7. 2013, číslo 28/2013 k posouzení vlastností násypových materiálů na stavbě „*Dálnice D47, stavba 4708.2 km Ostrava, Rudná – Hrušov, 2. stavba, km 146,600 – 153,054*“,
- Vysokého učení technického v Brně, fakulty stavební dne 5. 2. 2016, číslo 11/2016 k „*posouzení vad trasy dálnice D47, stavby 47091/2 Hrušov – Bohumín, 2. Stavba, km 159,600 – 163,800*“ – jako podklad, důkaz pro rozhodčí soud,

59. Prof. K. rovněž vypracoval u Univerzity Pardubice, dopravní fakulty ve spolupráci s doc. Vladimírem Doleželem znalecký posudek dne 31. 8. 2014, číslo 3Z/2014 k „*posouzení vlastností násypových materiálů tělesa dálnice D47, stavby 4708.2*“

60. Z podkladů pocházejících ze soudních sporů mezi žalovaným a žalobkyní vyplývá, že žalobkyně v nich namítá podjatost prof. K., ta nebyla opakovaně shledána (resp. znaleckého ústavu Vysoké učení technické v Brně). Obvodní soud pro Prahu 1 v usnesení ze dne 11. 1. 2016, č. j. 11 C 59/2012 – 344, a obdobně na jednání dne 31. 3. 2016 v téže věci shledal, že prof. K. je odborníkem v oboru, kontakty se žalovaným jsou ryze kolegiálního charakteru. Podjatost znaleckých ústavů Vysokého učení technického v Brně, fakulty stavební a ani Znaleckého ústavu Dopravní fakulty Jana Pernera, Univerzity Pardubice, v nichž jako zpracovatel řešení vystupoval prof. K., neshledal ani Rozhodčí soud při Hospodářské a Agrární komoře v Praze dne 5. 9. 2017, sp. zn. RSP 2256/12.
61. V řízení před stejným rozhodčím orgánem pod sp. zn. Rsp 2378/12 dne 19. 12. 2016 prof. K. potvrdil, že je zaměstnancem Vysokého učení technického v Brně, s tím, že v rámci kolegiální spolupráce prof. K. působil v rámci dohody o provedení práce i na posudcích Univerzity dopravy Pardubice. Prof. K. uvedl, že postupně vypracoval několik posudků na stavbu D47. Potvrdil, že je společníkem společnosti Consultest zabývající se kontrolou, výzkumem, laboratorními a polními zkouškami dopravních staveb. V rámci své činnosti poskytuje i konzultační služby pro všechny účastníky stavby a údržby pozemních komunikací. Společnost poskytuje též služby žalovanému od roku 1998. Prof. K. potvrdil, že vykonává od roku 2012 pro žalovaného práci, byl poradcem zaměstnankyně žalovaného Ing. P., byl náhradníkem člena poroty žalovaného rozhodující o soutěži na opravu D47 (to vyplývá i ze soutěžních podmínek projektového soutěže o návrh „*Oprava dálnice D47, stavby 4708.2, 47091/1, 47091/2*“). Z dokazování na jednání soudu dne 23. 6. 2020 (výpisem z obchodního rejstříku a výkazem zisku a ztrát společnosti Consultest za roky 2014 – 2016) pak vyplynulo, že prof. K. drží ve společnosti Consultest obchodní podíl ve výši 13 %, a že tato společnost vykonává podnikatelskou činnost se ziskem.

Právní východiska věci

62. Není pochyb o tom, že žalovaný je příspěvkovou organizací Ministerstva dopravy, hospodařící s veřejnými prostředky, a že je povinným subjektem ve smyslu InfZ, přičemž to nezpochybňují ani žalobkyně a žalovaný (k tomu srov. rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 31. 5. 2007, č. j. 9 Ca 186/2005 – 40, č. 1366/2007 Sb. NSS). V posuzované věci je spornou otázkou, zda žalovaný oprávněně odmítl poskytnutí informací o výši finančních plnění, které prof. K. obdržel od žalovaného z veřejných prostředků - to ve vztahu k informaci žádané pod písmenem d), o výši jednotlivých ročních finančních plnění, které za uvedené činnosti (tj. na základě smluv a dohod uzavřených mezi Ředitelstvím silnic a dálnic ČR a prof. K.) prof. K. obdržel, rozdělené do částek obdržených za jeden kalendářní rok.

63. Podle čl. 10 Listiny platí, že:

- „(1) Každý má právo, aby byla zachována jeho lidská důstojnost, osobní čest, dobrá pověst a chráněno jeho jméno.
- (2) Každý má právo na ochranu před neoprávněným zasahováním do soukromého a rodinného života.
- (3) Každý má právo na ochranu před neoprávněným shromažďováním, zveřejňováním nebo jiným zneužíváním údajů o své osobě.“

64. Podle čl. 17 odst. 1, 4 a 5 Listiny platí, že:

- „(1) Svoboda projevu a právo na informace jsou zaručeny. [...]*
(4) Svobodu projevu a právo vyhledávat a šířit informace lze omezit zákonem, jde-li o opatření v demokratické společnosti nezbytná pro ochranu práv a svobod druhých, bezpečnost státu, veřejnou bezpečnost, ochranu veřejného zdraví a mravnosti.
(5) Státní orgány a orgány územní samosprávy jsou povinny přiměřeným způsobem poskytovat informace o své činnosti. Podmínky a provedení stanoví zákon.“

65. Z dokazování vyplynulo, že prof. K. vykonával pravidelnou, opakovanou pracovní činnost u žalovaného na základě dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr (srov. §§ 75 a 76 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce) a za tuto činnost žalovaný prof. K. odměňoval. Pro posuzovanou věc je tak relevantní ustanovení § 8b InfZ. Podle odst. 1 uvedeného ustanovení platí, že: *„[p]ovinný subjekt poskytne základní osobní údaje o osobě, které poskytl veřejné prostředky.“* Podle odst. 3 citovaného ustanovení pak platí, že: *„[z]ákladní osobní údaje podle odstavce 1 se poskytnou pouze v tomto rozsahu: jméno, příjmení, rok narození, obec, kde má příjemce trvalý pobyt, výše, účel a podmínky poskytnutých veřejných prostředků.“*

Relevantní judikatura k poskytování informací podle § 8b InfZ

66. Žalovaný zjevně v době vydání napadeného rozhodnutí a prvostupňového rozhodnutí, postupoval podle závěrů rozsudku sp. zn. 8 As 55/2012. Z něho zejména vyplývá, že: *„[i]nformace o platech zaměstnanců placených z veřejných prostředků se podle § 8b [InfZ] zásadně poskytují. Povinný subjekt neposkytne informace o platu zaměstnance poskytovaném z veřejných prostředků jen výjimečně, pokud se tato osoba na podstatě vlastní činnosti povinného subjektu podílí jen nepřímou a nevýznamným způsobem a zároveň nevystávají konkrétní pochybnosti o tom, zda v souvislosti s odměňováním této osoby jsou veřejné prostředky vynakládány hospodárně.“* (body 112 a 113 citovaného rozsudku). K možnosti provádění testu proporcionality NSS v rozsudku sp. zn. 8 As 55/2012 výslovně uvedl, že: *„[ú]vahu o konkurujících si zájmech a střetu základních práv zde vyřešil již samotný zákonodárce tím, že paušálně upřednostnil právo na informace o příjemcích veřejných prostředků, ovšem s tím, že zájem na ochraně soukromí těch, o nichž je informace poskytována, zohlednil vyloučením některých okruhů informací z režimu poskytování a stanovením omezeného věcného rozsahu poskytnutých informací v případech, kdy informace poskytnuty být mají.“* (bod 52 citovaného rozsudku).

67. Rozsudek sp. zn. 8 As 55/2012 byl posléze revidován Nálezem Ústavního soudu. Ústavní soud v Nálezu konstatoval, že v každém jednotlivém případě střetu ústavně zaručených práv musejí soudy a jiné správní orgány zvážit význam a intenzitu dotčených práv (zejm. body 134 an. Nálezu). Ústavní soud v Nálezu dále konstatoval, že *„[p]ovinná osoba může odmítnout poskytnout žadateli informace o platu a odměnách zaměstnance, vyžádané na základě ustanovení § 8b [InfZ], pokud nejsou splněny všechny tyto podmínky: a) účelem vyžádání informace je přispět k diskusi o věcech veřejného zájmu; b) informace samotná se týká veřejného zájmu; c) žadatel o informaci plní úkoly či posílání dozoru veřejnosti či roli tzv.*

„společenského hlídacího psa“; d) informace existuje a je dostupná.“ (bod 125 Nálezu). Nejsou-li všechny tyto podmínky kumulativně splněny, potom odmítnutí poskytnout žadateli informaci o platu a odměnách zaměstnance není porušením povinnosti povinných subjektů poskytovat přiměřeným způsobem informace o své činnosti, vyplývající z článku 17 odst. 5 Listiny.

68. Na uvedené judikáty poté navázal Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 27. 5. 2020, č. j. 2 As 88/2019–29. Předeslal, že dlouhý a komplikovaný vývoj judikatury správních soudů k otázce poskytování informací o příjemcích veřejných prostředků dle § 8b informačního zákona byl, až do okamžiku vydání Nálezu Ústavního soudu, uzavřen a sjednocen závěrem rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu vyjádřeného v rozsudku ze dne 22. 10. 2014, č. j. 8 As 55/2012 – 62. Na tyto závěry rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ovšem kriticky reagoval Ústavní soud v tzv. platovém nálezu. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 27. 5. 2020 východiska existující judikatury shrnul tak, že *orgány aplikující relevantní právní úpravu - tj. v posuzovaném případě osoby poskytující informaci, správní orgány a soudy v systému správního soudnictví - musí v každém jednotlivém případě porovnat dotčená základní práva, a posoudit, zda mezi nimi byla dodržena spravedlivá rovnováha.*
69. Nejvyšší správní soud tedy na závěry své předchozí judikatury a judikatury Ústavního soudu navázal a setrval na nich. Zdůraznil sice, že se doposud při svých rozhodnutích nesetkal s požadovaným testem proporcionality, zpravidla rozhodnutí proto rušil a vracel věci k provedení předmětného testu (srov. rozsudky NSS ze dne 22. 11. 2017, č. j. 2 As 173/2017 – 27, ze dne 20. 2. 2018, č. j. 9 As 399/2017 – 38, ze dne 28. 2. 2018, č. j. 2 As 296/2017 – 31, ze dne 17. 5. 2018, č. j. 2 As 313/2017 – 56, ze dne 4. 9. 2018, č. j. 7 As 366/2017 – 54, ze dne 20. 9. 2018, č. j. 10 As 345/2017 – 73, ze dne 15. 11. 2018, č. j. 3 As 211/2017 – 20, a ze dne 28. 11. 2019, č. j. 7 As 71/2018 – 35). Nejvyšší správní soud nicméně současně poukázal na to, že Ústavní soud v Nálezu (ani své pozdější judikatuře) výše zmíněná kritéria sám blíže nerozvádí a taktéž nikterak necharakterizuje pojmy v nich obsažené. Právě ve vyjasnění obsahu těchto kritérií poté Nejvyšší správní soud shledal prostor pro své poslání sjednotitele rozhodovací činnosti správních soudů. Nejvyšší správní soud se proto v dalších částech rozsudku zabýval výkladem jednotlivých kritérií testu proporcionality a shledal, že ta ve věci tehdejší žalobkyně byla naplněna – informace o platu veřejných činitelů tedy poskytnuta být měla. V závěru rozsudku ze dne 27. 5. 2020 Nejvyšší správní soud uvedl, že mohou (v závislosti na jednotlivých skutkových stavech) nastat obě situace, tedy že někdy dostane přednost ochrana soukromí dotčených osob, jindy však převáží právo na svobodný přístup k informacím o činnosti, resp. financování, veřejné správy.

Aplikovatelnost závěrů judikatury na projednávanou věc

70. V projednávané věci bylo napadené rozhodnutí vydáno 12. 10. 2016, tj. v době, kdy žalovaný, jak je zjevné z odůvodnění, žádost žalobkyně posuzoval pouze optikou závěrů rozsudku rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu sp. zn. 8 As 55/2012. Žalovaný tak nemohl provést test proporcionality, neboť k tomu se Ústavní soud vyslovil až ve svém platovém Nálezu ze dne 17. 11. 2017. Nabízí se tedy otázka, zda lze na rozhodování ve věci vztáhnout závěry Nálezu.

71. Předně - Nejvyšší správní soud ve většině z výše uvedených rozsudků, jež byly vydány po Nálezu, již opakovaně zdůraznil, že při svém posouzení byl povinen přihlédnout k Nálezu, který byl sice vydán po napadeném rozhodnutí i napadeném rozsudku, zjevně však dopadal na řešenou problematiku. Opakovaně vyložil, že „pro rozhodnutí Ústavního soudu, kterými dochází ke změně judikatury, platí, že působí v zásadě prospektivně, zároveň však platí, že je nelze opomenout tehdy, jedná-li se o řízení dosud neskončená, včetně těch, která dobíhají u správních soudů. Má-li právní názor v nálezu uvedený precedenční dopady, je obecně závazný při řešení typově shodných případů, což odpovídá principu rovnosti v právech a principu předvídatelnosti rozhodování orgánů veřejné moci. Judikatorní závěry se uplatní v zásadě retroaktivně, pokud je zde nástroj, jak nový názor do konkrétního řízení vtáhnout. Zpětné účinky judikatury se uplatní ve vztahu k aktuálně projednávanému správnímu nebo soudnímu přezkumu, ovšem nikoli ve vztahu k již ukončeným řízením (k tomu srovnej např. nálezy Ústavního soudu ze dne 13. 11. 2007, sp. zn. IV. ÚS 301/05). Skutečnost, že dle bodu [140] Nález nezakládá žádný titul pro uplatňování jakýchkoliv nároků osob, jejichž osobní údaje byly povinnou osobou poskytnuty v souladu s judikatorní praxí, se týká případných finančních odškodnění či náhrady škody apod. Na povinnosti soudu zohlednit závěry Ústavního soudu v dosud běžících řízeních však bod [140] uvedeného nálezu nic nemění.“ V situaci, kdy se k závěrům Nálezu opakovaně přihlásil Nejvyšší správní soud, neshledal pak ani městský soud vůbec žádný důvod, aby v projednávané věci na věc nevztáhl závěry Nálezu, a z něj zejména tedy povinnost provést čtyřstupňový test proporcionality.
72. Na tomto místě je pak třeba vypořádat argumentaci žalobkyně, vznesenou ve vyjádření ze dne 15. 1. 2019 a zopakovanou ve vyjádření ze dne 8. 8. 2019, která postavila proti použitelnosti Nálezu dva argumenty.
73. Za prvé, žalobkyně namítla, že Ústavní soud převzal čtyři výše uvedená kritéria, při jejichž nesplnění lze přes právo na informaci podle § 8b InfZ odmítnout poskytnutí žadateli informaci o platu a odměnách zaměstnance, z rozsudku Magyar, v němž byla řešena situace, kdy právo na získání informací vyplývalo pouze z práva na svobodu projevu zakotveného v Úmluvě, nikoliv z maďarské vnitrostátní úpravy. Žalobkyně je názoru, že účelem rozsudku Magyar tak bylo rozšířit výklad práva na svobodu projevu. Ve srovnání s tím naopak český právní řád obsahuje samostatné právo na svobodu projevu, právo na přístup k informacím a výslovnou úpravu umožňující získat požadované informace o odměně vyplacené osobě z veřejných prostředků.
74. Na základě těchto úvah žalobkyně dovoďla, že prahová kritéria dovozená ve vztahu k právu na svobodu projevu nemají žádnou výpovědní hodnotu ve vztahu ke svébytnému právu na přístup k informacím a že možnost získat informace v rámci práva na svobodu projevu nevypovídá nic o možnosti získat tyto informace v rámci práva na svobodný přístup k informacím.
75. Městský soud tomuto argumentu nepřisvědčil. Ústavní soud si v Nálezu byl plně vědom toho, že Úmluva neobsahuje samostatné právo na přístup k informacím. Poukázal však na to, že toto právo je v Úmluvě součástí práva na svobodu projevu a takto jej vykládá i ESLP. V bodu 94 Nálezu k tomu Ústavní soud uvedl, že: „ESLP uznává pouze z čl. 10 Úmluvy plynoucí omezené právo na informace ve veřejném zájmu, nicméně stanovil jasná [...]

kritéria, za jejichž splnění právo na přístup k informacím ve veřejném zájmu plyne z citovaného článku Úmluvy.“

76. V bodech 126-131 Nálezu Ústavní soud upřesnil, že: „Článek 17 odst. 1 Listiny zaručuje (obdobně jako článek 10 odst. 1 Úmluvy) právo na přístup k informacím. Ustanovení článku 17 odst. 5 Listiny zavazuje státní orgány a orgány územní samosprávy poskytovat informace o své činnosti „přiměřeným způsobem“ s tím, že podmínky a provedení tohoto závazku, resp. jemu odpovídajícího práva, stanoví zákon. Právo na informace ve veřejném zájmu není absolutní; pokud jeho výkon zasahuje do práva na ochranu soukromého života, chráněného článkem 10 Listiny a článkem 8 Úmluvy, je nutno v každém jednotlivém případě všechna tato práva poměřovat a zajistit mezi nimi spravedlivou rovnováhu. [...] Informace o platových poměrech zaměstnanců jsou osobní údaje spadající pod ochranu článku 10 Listiny a článku 8 Úmluvy, zaručující právo na ochranu před neoprávněným zasahováním do soukromého života a právo na informační sebeurčení, umožňující jednotlivci spoléhat na své právo na soukromí z hlediska dat, která jsou shromažďována, zpracovávána a šířena. V posuzovaném případě je poskytnutí těchto informací povinnou osobou (zaměstnavatelem) zřetelným zásahem do práva stěžovatelů na ochranu před zasahováním do soukromého života a do práva na ochranu před neoprávněným zveřejňováním osobních dat. Dochází takto ke střetu ústavně garantovaných základních práv, tj. práva stěžovatelů na ochranu před zasahováním do soukromého života dle čl. 10 Listiny a čl. 8 Úmluvy, to na straně jedné, a práva žadatele na svobodu projevu (a v jeho rámci práva na informace ve veřejném zájmu), chráněného článkem 17 Listiny a článkem 10 Úmluvy, to na straně druhé. Při střetu základních práv je nutno vycházet z principu, že všechna základní práva jsou rovnocenná. Orgány aplikující relevantní právní úpravu - tj. v posuzovaném případě osoby poskytující informaci, správní orgány a soudy v systému správního soudnictví - musí v každém jednotlivém případě porovnat dotčená základní práva a posoudit, zda mezi nimi byla dodržena spravedlivá rovnováha. Jak bylo uvedeno již výše, výsledek by se v zásadě neměl lišit podle toho, zda věc byla posuzována podle čl. 8 Úmluvy, resp. čl. 10 Listiny na straně jedné nebo podle čl. 10 Úmluvy, resp. čl. 17 Listiny na straně druhé. Všechna tato práva zasluhují stejnou ochranu.“ (podtržení doplněno městským soudem).
77. ESLP v rozsudku Magyar i Ústavní soud v Nálezu tak zjevně posuzovali kritéria vztahující se k totožnému právu – právu na informace. Ústavní soud tedy v Nálezu neshledal, že by se obsah a charakter práva na poskytnutí informací vyplývající zejména z článku 17 Listiny základních práv a svobod a poté z InfZ, měl zásadně odlišovat od pojetí totožného práva dovozeného z práva na svobodu projevu v rámci článku 10 Úmluvy. Výchozí argument žalobkyně, tj. že ESLP stanovil předmětná kritéria jen k rozšíření práva na svobodu projevu, tak podle názoru městského soudu neobstojí.
78. Za druhé, žalobkyně namítla, že právo na přístup k informacím lze omezit pouze zákonem a že tři ze čtyř kritérií představených v Nálezu ze žádného zákona nevyplývají. V důsledek toho se tak podle žalobkyně jedná o nepřipustnou soudcovskou tvorbu práva.
79. Právo na přístup k informacím nelze chápat jako „*právo požadovat jakékoliv informace o komkoliv nebo o čemkoliv, bez ohledu na to, zda jde o informace veřejné povahy (veřejně rozšiřované či dostupné), nebo informace udržované mimo veřejnost v rámci soukromí každého jednotlivce* (srov. bod 41 an. A 57 vyjádření prof. JUDr. Aleše Gerlocha, CSc. na str. 13-16 Nálezu). V případě kolize zde zmíněných práv, které jsou při žádosti o informace podle §

8b InfZ dotčeny - zejména práva na přístup k informacím ve veřejném zájmu a práva na ochranu soukromého života (bod 126 Nálezu), tak vždy dochází k omezení některého z těchto základních práv. Ostatně právě v rozsudku sp. zn. 8 As 55/2012 rozšířený senát Nejvyššího správního soudu poukázal na to, že v řízení o žádosti o informace má být v souladu s principy správního řízení (§ 4 odst. 4 správního řádu) zjištěn i postoj dotčené osoby, o jejíž odměňování jde (odstavec 108 tohoto rozsudku). Učinění tohoto kroku na straně povinného je pak podle názoru městského soudu důležité právě z toho důvodu, aby z hlediska subjektivního vnímání dotčené osoby byla zjištěna intenzita případného zásahu do soukromého života této osoby. Pokud taková osoba případné poskytnutí informací nevnímá jako zásadní, bezpochyby převáží právo na poskytnutí informací. Naopak pokud, jako tomu bylo v projednávané věci, dotčená osoba subjektivně vnímá poskytnutí informací jako zásadní zásah do soukromého života, je právě na místě vážit oprávněnost takového zásahu. Čtyři citovaná kritéria pak umožňují tento střet mezi rovnocennými právy řešit; judikatura je proto dovodila toliko k posouzení, zda v dotčení základních práv byla dodržena spravedlivá rovnováha.

80. Pokud tedy má být dle Nálezu při poskytování informací o odměňování veřejně činné osoby podle § 8b InfZ uplatňován zmíněný čtyřstupňový test, nejde o normotvorbu – dotvoření regulace poskytování informací, ale o formování kritérií pro posouzení, které z dotčených práv má být v konkrétní věci upřednostněno – pro tyto případy tedy Nález formuloval uvedená kritéria jako významná „vodítka“ pro aplikaci práva.
81. V obecné rovině se pak nelze domáhat ochrany vůči samotné skutečnosti, že při vyřizování žádosti o informace došlo k omezení některého základního práva, neboť jde v těchto případech o nevyhnutelný důsledek kolize základních práv; lze pouze namítat, že v konkrétním případě byl střet vyřešen chybně v neprospěch některého z dotčených základních práv.
82. Žalobkyně na jednání dne 23. 6. 2020 poukázala na to, že městský soud v jiné věci v rozsudku ze dne 31. 5. 2018, č. j. 9 A 26/2016 – 48, dospěl k závěru, že v dané věci nebylo třeba zohlednit závěry Nálezu Ústavního soudu. Bylo tomu tak proto, že Nález Ústavního soudu a rozsudek sp. zn. 8 As 55/2012 se týkaly příjmu ze zaměstnání (mzda, plat), což představuje často jediný pravidelný zdroj peněžních prostředků jednotlivce s tím, že zpravidla tak bude možné z jeho výše dovést určité poznatky o ekonomické či společenské identitě jednotlivce či odhadnout podstatné aspekty jeho ekonomické situace. Z tohoto důvodu tedy lze neodůvodněné zveřejnění platu zaměstnance považovat za zásah do jeho soukromí. Oproti tomu ve věci se žalobce domáhal poskytnutí informace o výši finanční částky vyplacené za vyhotovení odborného vyjádření, tedy informace o výši z pohledu znalce jednorázového a výjimečného příjmu souvisejícího s konkrétním a neopakovatelným trestním řízením; podle městského soudu jednorázový údaj o výši odměny za poskytnutí odborného vyjádření pak nelze považovat za údaj, jehož zveřejnění by bylo způsobilé zasáhnout do soukromí příjemce této odměny.
83. V projednávané věci však o takovou (posledně zmíněnou) situaci nešlo. Z dokazování vyplynulo, že prof. K. vykonával pro žalovaného pracovní činnost po dobu několika let; odměna za tuto dobu pak může mít komplexní výpovědní hodnotu o ekonomickém prospěchu prof. K. za tuto činnost. Informace o odměnách prof. K. tedy nepochybně

zasahuje do jeho soukromí; práve na takovou situaci podle názoru městského soudu pak dopadá Nález Ústavního soudu.

84. Městský soud tedy uzavírá, že stejně jako ustálená judikatura Nejvyššího správního soudu i on bez výjimky ctí východiska, závěry a závaznost Nálezu. S výše citovanými námitkami, které žalobkyně v projednávané věci přednesla a na jejichž základě dovozuje, že by bylo na místě se od citované judikatury se odklonit popř. čtyřstupňový test proporcionality neaplikovat, se neztotožnil (obdobně srov. bod 34 rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 6. 2020, č. j. 2 As 141/2020 – 20).

Přezkoumání žádosti o informace dle kritérií proporcionality

85. Jako další posoudil městský soud otázku, jak postupovat v situaci, kdy žalovaný čtyřstupňový test ani neprovedl a jedinými důvody pro neposkytnutí informace bylo to, že prof. K. není významnou osobností z hlediska činnosti žalovaného a nejsou zde ani pochybnosti o ne hospodárnosti vynaložených prostředků na jeho odměnu.
86. Podle ustanovení § 16 odst. 5 InfZ platí, že „při soudním přezkumu rozhodnutí o odvolání na základě žaloby podle zvláštního právního předpisu soud přezkoumá, zda jsou dány důvody pro odmítnutí žádosti. Nejsou-li žádné důvody pro odmítnutí žádosti, soud zruší rozhodnutí o odvolání a rozhodnutí povinného subjektu o odmítnutí žádosti a povinnému subjektu nařídí požadované informace poskytnout.“
87. Pokud by napadené rozhodnutí bylo nepřezkoumatelné, popř. by zde byla vada spočívající v nedostatku skutkových zjištění, mohl by městský soud napadené rozhodnutí zrušit podle § 76 odst. 1 písm. a) či b) s. ř. s. Pro první případ takový postup uložil krajskému soudu Nejvyšší správní soud např. v rozsudku ze dne 17. 4. 2020, č. j. 5 As 170/2019 – 30. Nedostatek skutkových zjištění jakožto chybějící podmínku provedení testu proporcionality aproboval Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 27. 11. 2019, č. j. 9 As 58/2018 – 32, když shledal, že „krajský soud tak v napadeném rozsudku nepochybil, reflektoval-li závěry nálezu Ústavního soudu ve věci sp. zn. IV. ÚS 1378/16, na jejichž základě správně dovodil, že v posuzované věci je nezbytné provést další zjištění s ohledem na nové požadavky stanovené nálezem Ústavního soudu tak, aby bylo možné vyhodnotit, zda jsou dány důvody pro odmítnutí žádosti. Pouze po dodatečném zjištění a doplnění těchto skutečností by krajský soud mohl věc meritorně posoudit a případně nařídít poskytnutí informací ve smyslu § 16 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím, dospěl-li by k závěru, že jsou tyto podmínky splněny. Krajský soud však v tomto ohledu nemůže nabrazovat nalézací činnost správních orgánů.“
88. Ani jedna z těchto situací v projednávané věci nenastala. Jak již bylo uvedeno v rekapitulační části, na Nález a jeho význam pro projednávanou věc promptně reagoval žalovaný ve vyjádření z 2. 1. 2018, 12. 2. 2019 a 18. 11. 2019 a žalobkyně vyjádření ze dne 15. 1. 2019 a 8. 8. 2019, v nichž městskému soudu k věci snesli řadu výše uvedených argumentů. Současně pak oba účastníci v řízení shodně navrhli řadu důkazů k objasnění postavení jak osoby zúčastněné na řízení, tak i jejího vlivu na činnost žalovaného. Z argumentace žalobkyně, žalované i osoby zúčastněné, doložených podkladů (tj. z provedeného dokazování) pak vyplývá i charakteristika žalobkyně, a jak bude uvedeno

níže, i účel, za kterým žalobkyně informace požaduje. Městský soud tedy shledal, že k posouzení podmínek podle § 16 odst. 5 InfZ (tj. zda k odmítnutí žádosti byly dány zákonné důvody či zda jsou eventuálně dány důvody k nařízení poskytnutí informace) jsou v řízení před soudem předloženy dostatečné podklady s tím, že žádná zásadní skutková zjištění není třeba v řízení před žalovaným doplňovat. Neshledal tedy důvod pro zrušení napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 1 písm. a) a ani b) s. ř. s.

89. Městský soud proto přistoupil k posouzení důvodnosti podané žaloby. Jak je uvedeno v bodu 125 Nálezu a jak potvrzuje rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 5. 2020, č. j. 2 As 88/2019 - 29, při poskytování informací o platech je třeba přihlížet k zásahu do práva na soukromí dotčených zaměstnanců, přičemž povinný subjekt žádost odmítne, nejsou-li splněny následující čtyři podmínky: **a)** účelem vyžádání informace je přispět k diskusi o věcech veřejného zájmu, **b)** informace samotná se týká veřejného zájmu, **c)** žadatel o informaci plní úkoly či posílá dozoru veřejnosti či roli tzv. „společenského hlídačského psa“, **d)** informace existuje a je dostupná (někdy též označováno jako modifikovaný test proporcionality).

90. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 27. 5. 2020, č. j. 2 As 88/2019 – 29 uvedl, že kritéria ad) a b) jsou spolu vzájemně související podmínky týkající se otázky veřejného zájmu. To znamená, že splnění podmínky druhé bude většinou znamenat i naplnění té první; pouze pokud se požadovaná informace týká veřejného zájmu, pak může být žadatelem vyžadována za účelem přispět s ní právě k diskusi o věcech veřejného zájmu. Zároveň však také obráceně platí, že pokud se požadovaná informace týká veřejného zájmu a žadatel plausibilně tvrdí, že s ní hodlá nějakým způsobem přispět k veřejné diskusi, bude většinou (tj. ne nezbytně vždy) splněna také podmínka účelu vyžádání informace. Dále Nejvyšší správní soud zdůraznil, že posouzení povahy samotné informace a toho, k čemu má být využita, zpravidla bude třeba provádět společně a uvážit, zda žadatel s touto informací hodlá přispět k veřejné diskusi a nedomáhá se jí například pouze ze soukromých důvodů, aby tak poškodil či diskreditoval dotčenou osobu nebo si s ní skrze zneužití tohoto práva vyřizoval vlastní spory osobního charakteru (podmínka první). Není již však na místě zkoumat, natož chtít po žadateli, aby sám prokázal, zda poskytnutá informace skutečně následně vzbudí žadatelem avizovanou veřejnou diskusi; relevantní pouze je, zda ji žadatel v podobě k tomu podle běžných zkušeností způsobilé hodlá veřejnosti k diskusi předložit a tím i potenciálně umožnit.

91. Jako částečné doplnění (snad i setrvání) závěrů vytýčených rozsudkem sp. zn. 8 As 55/2012, pak působí další konstatování Nejvyššího správního soudu, podle něhož „s ohledem na potřebu důsledného uplatňování principu proporcionality v každém jednotlivém případě... je nezbytné diferencovat míru osvědčení takového veřejného zájmu žadatelem o informace v případě různých, sdělením požadované informace dotčených, osob. Pro zjevnost existence veřejného zájmu na poskytnutí informace o vyplacených veřejných prostředcích je totiž klíčové, jaké postavení ve struktuře veřejné správy (a s tím související řídicí a organizační kompetence, odpovědnost a patřičné finanční ohodnocení) dotčená osoba má. V případě žádosti o poskytnutí informace o platových poměrech zcela „běžné“ úřední osoby bez jakýchkoli řídicích pravomocí (referenta obecního či krajského úřadu, ale i ústředního orgánu státní správy nebo jiných veřejných institucí) je nezbytné, aby žadatel v žádosti uvedl rozumné důvody, pro něž by měl právě v dané konkrétní situaci existovat veřejný zájem na vyhovění jeho žádosti. Po žadateli o informace však jako podmínku jejich sdělení nelze požadovat osvědčení veřejného

zájmu způsobem, který je nepřiměřený (až diskvalifikační) vzhledem k možností běžného jednotlivce v prostředí moderního státu a společnosti získat si „předem“ dostatečně silný vhléd do otázky, o níž se v souvislosti se svou žádostí zajímá; to by naopak bylo neproporcionální oslabení jeho práva na informace. Požadavek na „sílu důvodů“ existence veřejného zájmu na poskytnutí informace postupně klesá se zvyšujícím se postavením dotčených osob v rámci veřejné sféry, neboť čím větší kompetence (ať už v organizaci a metodickém vedení podřízených, v hospodaření s veřejnými finančními prostředky či v čemkoli jiném) tato osoba má, tím přirozenější a zjevnější je bez konkrétního zdůvodnění veřejný zájem na její kontrole.“

92. V této souvislosti proto městský soud v první řadě posoudil, jaký byl charakter činnosti prof. K. v organizačním systému žalovaného. Z dokazování vyplynulo a je nepochybné, že prof. K. jistě nebyl „řadovým“ zaměstnancem žalovaného. Jeho práce sice pro žalovaného spočívala v omezeném výkonu práce v rádech několika málo desítek hodin měsíčně. Tato samotná skutečnost však ještě k závěru o významu přínosu práce pro žalovaného nevede, neboť i řada „kmenových zaměstnanců“ může vykonávat práci na tzv. částečný úvazek a jejich pracovní činnost přitom i tak bude mít významný přínos pro chod organizace.
93. Podstatné tedy je, jaký byl charakter vykonávaných činností. Z dokazování vyplynulo, že od roku 2012 působil prof. K. minimálně jako člen Technické rady a vykonával práce prováděné na základě dohody o provedení práce či pracovní činnosti, které byly sjednané vždy na dobu půl až jednoho kalendářního roku. Prof. K. tedy vykonával činnost pro žalovaného pravidelně a opakovaně a za svou pracovní činnost byl za jednotlivá období odměňován. Pokud jde o obsah vykonané práce, z jednotlivých příkazů k vyplacení prostředků, na základě dohod popř. z výkazů práce vyplývá, že se nejednalo o čestnou – např. neplacenou - práci, ale o práci za úplatu, jejímž obsahem bylo vykonání řady odborných úkonů.
94. Pokud jde o samotný charakter Technické rady, ta se sice přímo nenachází v organizační struktuře žalovaného, avšak z jejího statutu vyplývá, že se jedná o poradní orgán generálního ředitele, tedy statutárního orgánu a manažera celé organizační struktury žalovaného. Tento orgán je složen z mnoha předních odborníků i stálých členů z řady organizace ŘSD, přičemž členy Technické rady jmenuje sám generální ředitel. Statut rovněž předpokládá, že témata předkládá radě právě generální ředitel. Městský soud se pak neztotožnil ani se žalovaným, popř. s prof. K., že by vzhledem k tomu, že je rada kolektivní orgán, i byť jeden její člen nemohl ovlivnit činnost žalovaného. Statut totiž předpokládá např. přijetí většinového stanoviska k předkládané otázce, popř. zachycení odlišného názoru v zápisu o jednání rady. I názor jednoho člena může tedy ovlivnit výsledný výstup z jednání technické rady. Technická rada i jako poradní orgán je tak podle názoru městského soudu s to ovlivnit názorový postoj generálního ředitele k předložené otázce a jeho následné manažerské rozhodnutí. Ostatně pozbývalo by smysl, aby generální ředitel skládal tento poradní orgán proto, aniž by alespoň rámcově nehodlal brát do úvahy názory této rady.
95. Městský soud se z výše uvedených důvodů neztotožnil se žalovaným, že by se prof. K. (osoba zúčastněná na řízení) podílel na činnosti žalovaného jen nevýznamným způsobem. Jeho činnost na základě dohod, tak i působení v technické radě generálního ředitele bylo podle názoru městského soudu způsobilé významně přispět k činnosti žalovaného. Pokud

je tedy prof. K. osobou znalou oboru, která svou činností pro žalovaného byla s to významně přispět k rozhodování o budování, vývoji, údržbě, či o opravách významných dopravních staveb v České republice, jistě i existuje veřejný zájem na tom, aby byly poskytnuty informace o výši odměny prof. K. za tuto činnost.

96. Pokud jde o účel poskytnutí informací, ten žalobkyně v žádosti o informace předem nespecifikovala. Žalovaný ve vyjádření ze dne 2. 1. 2018 uvedl, že žalobkyně – i dle svého tvrzení – žádá informace výhradně za soukromým účelem, a to k podpoře argumentace o údajné podjatosti prof. K. v jiných sporech mezi žalovaným a žalobkyní. Žalovaný doplnil, že za situace, kdy v některých souvisejících sporech již byly námitky podjatosti zamítnuty, je zřejmé, že účelem vyžádání informací je již jen snaha opětovně napadat prof. K. a snižovat vědeckou autoritu jeho odborných závěrů. Žalobkyně v bodu 29 žaloby uvedla, že: „[žalobkyní] *požadovaná Informace by mohla posloužit pouze k tomu, aby byly prokázány pochybnosti o nepodjatosti prof. K.*“ V bodech 37-38 vyjádření ze dne 15. 1. 2019 žalobkyně uvedla, že již v žalobě upozornila na to, že z předchozího průběhu řízení vyplynuly pochybnosti o tom, zda částky vyplacené prof. K. z veřejných prostředků byly vynaloženy hospodárně. Navíc na tyto pochybnosti poukazovala již v odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí. Žalobkyně pak doplnila, že kritérium ad a) je naplněno již tím, že se žádost o informace týkala nakládání s veřejnými prostředky, jehož kontrola je jedním z podstatných cílů InfZ.
97. Pokud mělo být skutečným zájmem žalobkyně užití informací pro námitky podjatosti znalce či znaleckého ústavu podle § 11 zákona č. 36/1967 Sb. o znalcích a tlumočnících ve sporech mezi žalovaným a žalobkyní, šlo by zjevně o užití informací pro účely vedení dvoustranného sporu, tj. užití informace pro soukromé účely žalobkyně. V samotném takovém zájmu o informace pak městský soud neshledal žádný veřejný zájem. Platí přitom, že posudek jako takový je důkazním prostředkem, proti němuž měla žalobkyně v příslušném řízení zachovány veškeré námitky včetně objednání opozitního znaleckého posudku. Pouhý souběh skutečnosti, že prof. K. byl znalec a současně působil i v pracovních činnostech u žalovaného pak sám o sobě nesvědčí např. o tendenčnosti posudků ve prospěch žalovaného coby objednavatele posudku (což žalobkyně ani netvrdila).
98. K tvrzení o tom, že by odměna za činnost prof. K. byla vynakládána nehospodárně, žalobkyně sama nepřednesla jediný relevantní podklad. Žalobkyně navíc toto tvrzení poprvé uplatnila v odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí. Takové dodatečné odůvodnění žádosti o informace je nicméně podle názoru městského soudu vhodné a dokonce i logické - teprve v prvostupňovém rozhodnutí byla totiž žalobkyně seznámena s důvody pro odmítnutí žádosti a v návaznosti na to se svými argumenty domáhala, aby generální ředitel postoj žalovaného přehodnotil a zavázal jej poskytnout informace. Žalobkyně takto tvrdila, že existuje pochybnost o tom, zda odměna za činnost prof. K. byla vynaložena hospodárně – to z důvodu, že žalovaný v předkládaných informacích nebyl schopen doložit výstupy práce prof. K. pro žalovaného. Nabízí se tedy implicitní úvaha, že odměna jednak mohla být vyšší, než by bylo za podobnou práci obvyklé nebo naopak byla nadbytečně poskytnuta za práci, kterou prof. K. neodvedl. V takové situaci a tehdy, kdy žalobkyně těmito podklady nedisponovala a oproti tomu stálo prosté tvrzení žalovaného, že takovými podklady nedisponuje, zájem žalobkyně o poskytnutí informací

o odměnách prof. K. tak mohl být způsobilý splnit kritérium „*příspěvní k diskuzi o věcech veřejného zájmu*“.

99. Ke kritériu ad c). Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 27. 5. 2020 uvedl, že požadavek specifické povahy žadatele o informaci zásadně rovněž souvisí s posuzovaným kritériem veřejného zájmu; úkoly či posláním dozoru veřejnosti vykonává či tzv. „společenským hlídacím psem“ je totiž v kontextu nyní projednávaného případu ten, kdo se zajímá o informace týkající se veřejného zájmu (druhá podmínka) a svou činností spočívající ve vyžadování těchto informací za účelem kvalifikovaně s nimi přispět k veřejné diskuzi (první podmínka) naplňuje veřejný zájem na transparentnosti veřejné sféry. V případě tzv. „společenského hlídacího psa“ se nemusí zdaleka jednat pouze o profesionální novináře, nýbrž také o neziskové organizace či spolky věnující se otázkám transparentnosti, hospodaření a odměňování v rámci veřejné správy nebo tuto roli mohou naplňovat i jednotlivci (např. nejrozumnější političtí aktivisté, blogeré či jinak se o veřejné záležitosti zajímající lidé), kteří relativně koncentrovaně (ať už v dlouhodobějším časovém horizontu nebo v širším záběru „hlídaných“ povinných subjektů) do veřejného prostoru jakýmkoli kvalifikovaným způsobem vnášejí informace či názory ohledně fungování veřejného života, díky čemuž o nich může být zahájena a vedena diskuse, případně se s nimi širší veřejnost alespoň může seznámit. Podmínkou pro naplnění role tzv. „společenského hlídacího psa“ tedy je, aby si žadatel jemu dříve poskytnuté informace (zde o příjemcích veřejných prostředků) nenechával výlučně pro sebe a svou vlastní soukromou potřebu, nýbrž s nimi veřejně „pracoval“ (typicky s nimi seznamoval veřejnost, komentoval je apod.). Prezentování těchto informací veřejnosti by na jednu stranu nemělo být zcela nahodilé, naprosto nesystematické a výhradně sporadické. Nejvyšší správní soud pak zdůraznil, že *„nelze tvrdit na tom, aby žadatel takto získané informace nutně sám přímo explicitně hodnotil, analyzoval či metodologicky dále zpracovával; jejich pouhé zveřejňování, zvláště má-li systematictější povahu, je samo o sobě pro veřejnost přidanou hodnotou.“* Již jen tato činnost (způsob nakládání s poskytnutou informací) naplňuje dikci Ústavním soudem citovaného rozhodnutí ESLP, neboť tím žadatel vykonává „*svoji nepostradatelnou roli veřejného „hlídacího psa“ (spočívající) v rozšiřování informací o věcech veřejného zájmu, což má „významný dopad na řádné fungování demokratické společnosti.“*
100. Žalovaný k tomuto kritériu ve vyjádření ze dne 2. 1. 2018 uvedl, že žalobkyně je podnikatelkou v oblasti stavebnictví, v tomto odvětví patří mezi nejvýznamnější subjekty v ČR, není neziskovou organizací či jiným zástupcem občanské společnosti, jehož posláním by byla kontrola anebo dozor nad činností orgánů veřejné moci, a takovou činnost ani fakticky nevykonává. Žalobkyně k tomu ve vyjádření ze dne 15. 1. 2019 uvedla, že předmětné úkoly plní prakticky každý žadatel, když se na základě jeho žádosti dostávají na světlo informace, o které je možné opřít veřejnou diskuzi, že mezi žadateli nelze rozlišovat a že novináři (typičtí „hlídací psi“) běžně zakládají svoji práci na informacích poskytnutých, třeba i nevyžádaně, třetí osobou. Omezení práva na přístup k informacím by bránilo těmto třetím osobám poskytnout případně „správným hlídacím psům“ podklady pro jejich „hlídací“ činnost.
101. Městský soud zde přisvědčil žalobkyni, že jak Nález, tak pozdější rozsudek Nejvyššího správního soudu nevyloučil, aby oním „společenským hlídacím psem“; byl prakticky každý subjekt žádající o informaci, tj. i žalobkyně. Byť však logickým účelem žádosti

mohlo být přispět k diskuzi o hospodárnosti odměňování prof. K., žalobkyně věrohodně neprokázala, že žádala o informace s cílem skutečně je sdělit veřejnosti a plnit tím tak roli společenského dohledu, tím spíše ne, že by činnost – získávání informací o odměňování osob působících ve veřejné správě za účelem jejich sdělování veřejnosti - vykonávala pravidelně, popř. alespoň se záměrem činit tak do budoucna. Tyto skutečnosti pak nijak nevyplývají ani z obsahu správního spisu či z povahy běžné činnosti (předmětu podnikání) žalobkyně. Naopak, vzhledem k provedeným důkazům, je podle názoru městského soudu zřejmé, že žalobkyně žádost činila s cílem získat argumenty pro možnou podjatost prof. K. v soukromoprávních sporech se žalovaným. To právě však není cíl a poslání onoho dohledu veřejnosti, jak jeho význam akcentoval Ústavní soud v Nálezu a Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 27. 5. 2020. Městský soud je proto toho názoru, že žalobkyně s tímto záměrem žádost o informace nepodala. Splnění tohoto kritéria c) tedy žalobkyně neprokázala.

102. Ke kritériu ad d), že informace existuje a je dostupná, ve věci není sporu. Osoba zúčastněná na řízení pro žalovaného práci vykonala a za ni byla odměněna, což potvrzují i poskytnuté informace – dohody o provedení práce či činnosti (jednotlivé příkazy k vyplacení finančních prostředků) s výhradou uvedené konkrétní výše odměny.
103. Městský soud pak na základě všech shora uvedených skutečností, které hodnotil v intencích relevantní judikatury, celkově shledal, že žalobkyně neprokázala, že by její zájem na poskytnutí informace o odměnách prof. K. za činnost vykonanou pro žalovaného, převážil nad zájmem prof. K. na ochraně soukromého života. Městský soud tak neshledal, že by ve věci byly dány důvody pro poskytnutí této informace podle § 8b InfZ.

IX. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

104. Na základě všech shora uvedených skutečností městský soud shledal žalobu nedůvodnou, a proto ji zamítl podle § 78 odst. 1 s. ř. s.
105. Výroky o nákladech řízení jsou odůvodněny podle ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně neměla ve věci plný úspěch, nemá tedy právo na náhradu nákladů řízení před soudem. Procesně úspěšnému žalovanému důvodně vynaložené náklady nevznikly, neboť na základě spisového materiálu a provedeného důkazu organizační strukturou žalovaného městský soud zjistil, že sám žalovaný disponuje odborným aparátem rozhodovat o poskytování informací (minimálně v právním odboru) a tím spíše i způsobilým hájit jeho práva v této věci. Náhradu nákladů na zastoupení proto soud žalovanému nepřiznal (obdobně srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2007, č. j. 6 As 40/2006 - 87, publ. pod č. 1260/2007 Sb. NSS).
106. Podle § 60 odst. 5 s. ř. s. má osoba zúčastněná na řízení právo na náhradu jen těch nákladů, které jí vznikly v souvislosti s plněním povinnosti, kterou jí soud uložil. Z důvodů zvláštního zřetele hodných může jí soud na návrh přiznat právo na náhradu dalších nákladů řízení. Městský soud v Praze osobě zúčastněné na řízení žádnou povinnost neuložil a ze správního ani soudního spisu neshledal žádný důvod hodný zvláštního zřetele, pro který by bylo lze náhradu nákladů řízení přiznat. Výrokem IV. proto soud vyslovil, že osoba zúčastněná na řízení právo na náhradu nákladů řízení nemá.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno, a to v tolika vyhotoveních (podává-li se v listinné podobě), aby jedno zůstalo soudu a každý účastník dostal jeden stejnopis. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze 23. června 2020

JUDr. Ing. Viera Horčicová v. r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje: X